

**OĞUZCADAN GELEN ESİNTİ:
KARAKOYUNLU YÖRÜKLERİ AĞZINDAN
BÜYÜK TÜRKÇE SÖZLÜĞE KATKILAR**

*Ramazan DURMAZ**

ÖZET

Bugün hâlihazırda büyük bölümü Antalya bölgesinde yerleşik hayata geçmiş, bir kısmı da hâlâ göçebecilik hayatı süren Karakoyunlu Yörüklerinin (KKY) kullandığı bazı sözcüklerin anlamları verildi. Bu kelimeler incelendiğinde eski Türkçeden ve Orta Anadolu Türkçesinden sözler ve izler taşıdığı görülmektedir. Bu kelimelerin anlamları, Türk Dil Kurumunun WEB sayfasında verilen Büyük Türkçe Sözlük(BTS) ile karşılaştırıldı. Bu çalışmada verilen 690 kelimedenden 56'sunun BTS'de hiç verilmediği, 156'sının ise KKY ile aynı anlamda kullanıldığı görülmüştür. Kelimelerin 131'i BTS'de verilmesine rağmen, KKY ile aynı anlamda kullanılmadığı görülmektedir. Geriye kalan 347 kelimenin, KKY'de kullanılan anlamını içermekle birlikte diğer farklı kullanım anlamları verilmiştir. Anadolu ağızlarında kullanılan sözcükleri seslendirmede bu günkü kullandığımız alfabe yetersiz kalmaktadır. Eski Türkçeye en yakın Türkçe, hâlâ göçebecilik yapan veya en geç yerleşik hayata geçmiş yörüklerde yaşamaktadır. Ayrıca, dil çalışması yapan kişinin, çalıştığı toplumun kültürünü, dilini, tarihini ve hatta toplum psikolojisini çok iyi bilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Karakoyunlu, Yörükler, Oğuzca, Ağızlar, Sözlük.

*Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroşirürji Anabilim Dalı, rdurmaz@ogu.edu.tr

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

**THE BREEZE COMING FROM OGUZCA:
THE COMPARASION OF SOME WORDS SPOKEN IN
KARAKOYUNLU NOMAD WITH THOSE DEFINED IN
THE DICTIONARY OF THE TURKISH LANGUAGE
ASSOCIATION**

ABTSRACT

In the present assay, the meaning of some words spoken by the Karakoyunlu Yorukleri (KY), large part of them have been settled in the region of Antalya and some still endure to live a nomadic life were assessed. The language of KY includes the words from Turkish in XIII and XIV centuries in Anatolia and ancient Turkic words. The meaning of words spoken by nomadic Karakoyunlu people was compared with those defined in the Great Turkish Dictionary (GTD) published on the WEB of Turkish Language Association. In this study, 56 out of 690 words were not listed in GTD and 156 words have a similar meaning in both Karakoyunlu and GTD. Although 131 words were listed in GTD, their meanings were different from the spoken dialectic of Karakoyunlu Nomad. Great Turkish Dictionary (GTD) included the remained 347 words with the at least one similar meaning; nevertheless, diverse meanings for these words were also described. It seems that the meaning of words has changed in time in the earlier settling people in Anatolia, while the possibility in the true meaning of words are highest if the nomadic people has settled as latest time or has a nomadic life nowadays. It is vital that researchers in the philology of a group of people must have the knowledge about their culture, language and history.

Key Words: Karakoyunlu, Yörüks, Dialects of Oguz, Dialects, Dictionary.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

GİRİŞ

Karakoyunlu Yörükleri (KKY), artık günümüzde bitmek üzere olan ve Anadolu ile özleşen Yörükçülüğün son damlalarından biridir. Yoğun olarak 1930-2000 yılları arasında Antalya, Serik ve Manavgat bölgelerinde yerleşmişlerdir. Yaylakları; Beyşehir ile Eğridir gölleri arasında bulunan Anamas dağlarıdır. Kara Koyunlu Yörükleri Anamas yaylasına XIX. yüzyılın birinci yarısında Alâiye sancağından gelmişlerdir. Sahil bölgesi ile yaylakları arasında mevsimlik göç yaparlar. Kendilerinin 24 Oğuz Boyundan Salur Boyuna bağlı olarak kabul ederler. Ancak, Sümer, Karakoyunlu oymağını; tarihçi Minorsky'nin görüşüne uygun olarak 24 Oğuz Boyundan Yıva (yuva) Boyuna bağlamaktadır (Sümer 1984: 17). Tarihçi Zeki Velidi Toğan, Ak Hun (Kun) ve Kara Hunların, Akkoyun ve Karakoyunludan başkası olmadığını söyler. Eskiden Karakoyunlu ihtiyarlarının “Bayram hoca ve Kara Yusuf” bizim atalarımızmış dedikleri anlatılır. Buna rağmen Karakoyunlu Yörüklerinin Kara Koyunlu Devleti ile bir bağının olduğunu kanıtlayacak belge bulunmamaktadır. Kara Koyunlu Devletinde hanedan adının Farsça olarak Barâni şeklinde kayıtlara düşmesi kafalarda karışıklığa sebep olmuştur (Sümer 1984: 16 ve Togan 1981: 189). *Türkmenistan'da bir köyde anlatılan halk efsanesi Karakoyunluların menşesine ışık tutmaktadır; bir adamın iki oğlu olduğu, ilkinde ak ikincisine kara koyun verdiği söyleniyor. Rivayete göre Karakoyunlular boy adlarını bu oğulların ikincisinden almaktadır (Agachanov 2003: 205-206). Bâranî kelimesinin menşei, boy veya kabilenin hamisi ve totemi sayılan koyuna duyulan saygıyı yansıtmaktadır. Türkmen (Türkmenistan) halk efsanelerinde koyun kutsaldır ve koyun sürüsü içinde bulunan insana kötü ruh ve cinler dokunmaz (Agachanov 2003: 206). Bu durum Kara koyunlu Yörüklerinde hâlâ böyledir. Koyun melek gibidir ve koyun içinde bulunan bir kişiye şeytan gözükmez ve dokunmaz. Sonuç olarak, Bâraniler, muhtemelen daha geç dönemde Kara Koyunlular olarak adlandırılan Oğuz boylarından biridir (Agachanov 2003:207). Kara koyunlular Moğol baskısı nedeniyle Töre Beğ adlı reisleri yönetiminde Oğuz-eli'nden Horasana gelmişler, oradan da Doğu Anadolu'ya geçmişlerdir (Togan 2001: 363).”¹*

¹ Durmaz, Ramazan. Dede Korkut Hikâyeleri'nde Geçen Bazı Sözcüklerin Kara Koyunlu Yörüklerinde Kullanımı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, Haziran 2007, C: XCIII, S: 666, s. 487-497.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

GEREÇ VE YÖNTEM

Karakoyunlu Yörüklerinden derlenen bu kelimeler yaklaşık 15 yıllık bir çalışmanın ürünüdür (1994-2009). Yazar, bizzat içinde yaşadığı bu yörük oynağının kullandığı kelimeleri baba, anne ve çevre yörük halkından derlemiştir. Bu kelimeler, Türk Dil Kurumu WEB sayfasında verilen Büyük Türkçe Sözlük (BTS) ile karşılaştırıldı. Bu çalışmada verilen 690 kelimenin 56'sünün BTS'de hiç yer almadığı görüldü ve (-) işareti ile gösterildi. Yüz elli altı kelimenin aynen Karakoyunlu Yörüklerinde kullanılan anlamı ile BTS'de yer aldığı görüldü ve (+) işareti ile gösterildi. Kelimelerin 131'inin BTS'de yer almasına rağmen KKY ile aynı anlamda kullanılmadığı belirlenmiş ve (≠) işareti ile ifade edilmiştir. Geriye kalan 347 kelimenin ise BTS'de verildiği, KKY'de kullanılan anlamını kapsamakla birlikte farklı anlamlarının kullanıldığı saptandı ve (±) işareti ile ifade edildi.

KELİMELER

	Kelime	Karakoyunlu Yörüklerindeki kullanımı	BTS	Karşılaştırma
1.	Ağız (bazen ā:z)	1. Yani doğum yapmış hayvanın sütü (Akışkanlığı süten az, fakat besleyici ve savunma maddeleri açısından zengin).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmiştir.
2.	Aba	1. Abla, yaşça büyük kız kardeşe seslenme, hitap şekli. 2. Kadınların giydiği, yünden veya basma kumaşın içine pamuk dōşenerek yapılan kısa ve kalın ceket.	≠	Büyük Sözlük BTS'de birincil anlamında verilen <i>abla</i> ile aynı, fakat <i>anne</i> anlamında kullanılmıyor. Yine

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				BTS’de kalin ve kısa ceket anlamında kullanılmamı ş.
3.	Adaş	1. Arkadaş, dost.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmiştir.
4.	Ağa	1. Kendinden yaşça büyük erkek kardeşe veya yaşça büyük bir erkeğe hitap şekli. 2. Bir bölgede nüfuzlu, zengin veya söz sahibi kişi.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmiştir.
5.	Ağabeğ	1. Birinin kendinden yaşça büyük erkek kardeşine; biraz da saygıyı ifade eden hitap şekli.	+	BTS aynı anlamda kullanılmıştır.
6.	Ağarmak	1. Aydınlanmak. 2. Bir şeyin beyaz görünmesi. 3. Benzin (yüz) solması.	+	BTS aynı anlamda kullanılmıştır.
7.	Ağdırmak	1. Bir şeyi yukarı çıkarmak. 2. Yukarı sürmek, yukarı sevk	≠	BTS’de <i>yukarı sürmek, yukarı sevk etmek</i> anlamı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		etmek (Sürü- dağda yukarı doğru sürmek).		verilmemiş.
8.	Ağı	1. Zehir. 2. Soğanlı kalın yapraklı bir bitki.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmiştir.
9.	Ağıl	1. Etrafı çit ile çevrili küçükbaş hayvan barınağı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmiştir.
10.	Ağılı	1. Zehirli.	+	BTS’de aynı anlamlarda kullanılmıştır.
11.	Ağız (ağı ⁿ z), n ve z harfi çok kısa, vurgusuz	1. Sararan ve olgunlaşan Ekinin (Buğdaygiller) biçilmesinden sonra tarlada kalan sapsarı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı anlamları tariflenmiştir.
12.	Ağmak	1. Yükseğe doru hareket etmek veya tırmanmak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı anlamları tariflenmiştir.
13.	Ağırık	1. Genellikle çuvallara (un çuvalı) doldurulmuş un ve tahıl ihtiva eden deve yükü.	+	Ağırık aslında bir göçebe terimidir. Güzün, kışlık ihtiyacını

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				köylerden sağlayan yörükler, bunları develere yükleye bilmek için çuvallara yerleştirir. Ev eşyasından ayrı olan bu yük grubuna ağırık adı verilir. BTS’de 1. anlamında verilmiş, ancak yeterli biçimde ifade edilememiş.
14.	Ağırık Sürmek	1. Yörüklerin güz göçü sırasında un ve tahıl içeren yüklerin bir veya iki gün öncesinden varılacak yere (bir veya iki konak ileriye) iletme, eltmek.	-	BTS’de yer almıyor.
15.	Akkızıyukarı (akkızı-yukarı)	1. Sırtüstü, yüz yukarı (Yönelme durumunu belirten bir kelimedir).	-	BTS’de yer almıyor. Akkızıyukarı uzan denildiği zaman sırtüstü uzan (yat) anlamı vardır. Burada ağız-yukarı ve bunun bozulmasında

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				n da akkızıyukarı kelimesi gelişmiş olabilir.
16.	Akma	1. Sorguç, reçine. 2. <i>Mec.</i> Yapışkan, devamlı konuşarak rahatsız veren. 3. Akma (su, sıvı). 4. <i>Mec.</i> Akma (Gönül), meyil.	≠	BTS'de 2. nılamda kullanılmamı ş. Kara Koyunlu Yörükleri, ağaçların gövdelerinde olan reçineyi <i>akma</i> veya <i>sorguç</i> olarak isimlendiriy o r.
17.	Al	1. Kırmızı, kızıl.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı anıamları tariflenmiştir.
18.	Ala	1. En az iki renkten oluşan (Aladağ; ala dana). 2. Renkli ve desenli: Bir şeyin renkli olduğunu veya renkli olması yanında desenli olduğunu vurgulamak için kullanılır (Ala kilim: Kilimin çok renkli ve desenli olduğunu bildirir).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı anıamları tariflenmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

19.	Alacık	<p>1. Ahşap iskelet üzerine kurulan, uzunlamasına yapılmış keçe çadır.</p> <p>2. Çubukların bir tünel halinde eğilerek üzerine çadır çulu serilmesi ile oluşan çadır, evcik.</p>	±	<p>Oğuz boylarının Anadoluya ilk yerleştikleri dönemlerde; derimevi denen yuvarlak keçe çadırlarını kullandılar.² Yörükler, zamanla taşınması daha kolay ve kullanımı daha pratik olan kara çadırları tercih etti.³ Yörüklerin keçe çadırından (yurt) kara çadıra geçiş döneminde bu alaçık çadırları kullanmış olmaları muhtemeldir.⁴</p>
-----	---------------	--	---	--

² Ali Rıza Yalın, Cenupta Türkmen Oymakları,1976.

³ Durmaz, Ramazan. Dede Korkut Hikâyeleri'nde Geçen Bazı Sözcüklerin Kara Koyunlu Yörüklerinde Kullanımı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, Haziran 2007, C: XCIII, S: 666, s. 487-497.

⁴ Durmaz, Ramazan. Dede Korkut Hikâyeleri'nde Geçen Bazı Sözcüklerin Kara Koyunlu Yörüklerinde Kullanımı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, Haziran 2007, C: XCIII, S: 666, s. 487-497.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

20.	Alaň (alanğ: Vurgu ikinci hecede, n ve ğ sesi kısa ve genizsi)	1. Dışarı, dışarıda (<i>alaňa çık ta bir hava al- dışarı çık da bir hava al</i>). 2. Düzlük alan.	≠	BTS'de 1. anlamı verilmemiştir .
21.	Alāv	1. Alev.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı anlamları tariflenmiştir.
22.	Allı	1. Kan kırmızı renk içeren.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
23.	Allım Yeşillim	1. Gökkuşağı; yağmurun yağmasından sonra güneş ışınlarının kırılması ile oluşan güneş renklerinin bulunduğu yarım daire kuşak.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
24.	Alma	1. Elma.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmiştir .
25.	Ana	1. Anne. 2. Baş iş veya sorun.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				tariflenmişidir.
26.	Anaç	1. Anaya özgü tüm davranışları sergileyen; koruyucu, kollayıcı, üretken.	≠	BTS’de, bu anlamda kullanılmamıştır.
27.	Andaç	1. Hatıra, teberik, yadigâr.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmişidir.
28.	Annacında olmak	1. Karşısında olmak, karşı karşıya olmak (<i>Annacımda dikelip durma!</i>).	-	Bu tanım BTS’de verilmemiştir.
29.	Añ (aⁿğ)	1. Sınır, İki şeyin arasındaki hat, tarla sınırı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
30.	Annaç	2. Karşı, bir şeyin karşısında bulunma durumu.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin farklı anlamları tariflenmişidir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

31.	Apalamak	1. Emeklemek (bebek). 2. Emekler gibi sürünmek (<i>Apalayarak düşman siperine yaklaştı</i>).	≠	KKY'lerinde <i>apalamak</i> sözü daha çok çocuklar için kullanılır. BTS'de 2. anlamında kullanılmamıştır.
32.	Apışmak	1. Korkudan kuyruğunu iki bacağı arasında olmak üzeri bacaklarını birleştirmek; hayvanlar, daha çok köpekler için kullanılır. 2. <i>Mec.</i> Beklenmedik bir olay karşısında donup kalmak, şaşırarak.	≠	BBT'te 1. anlamda kullanılmamıştır.
33.	Ar	1. Utanma, namus.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
34.	Argaç	2. Dokumacılıkta, enine (yatay) dokunun ip.	+	BTS'de bu anlamda kullanılmaktadır.
35.	Arı	1. Arı (Bal yapan böcek). 2. Saf, temiz, katıksız.	±	BTS'de " <i>Temiz, pak, saf, yabancı şeylerden arınmış,</i>

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

				<i>katışksız ve zar kanatlılardan , bal ve bal mumu yapan, iğnesiyle sokan böcek” anlamları dışında verilen kullanımlarda kullanılmıyor .</i>
36.	Arınmak	1. Temizlenmek. 2. <i>Mec.</i> Ruha sıkıntı, bunalım veren şeylerden kurtulmak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
37.	Arıtmak	1. Temizlemek, ter temiz yapmak, katkısız duruma getirmek.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
38.	Asar	1. Eski hisar, kale veya bunların bulunduğu bölge.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
39.	Aş	1. Bulgur pilavı. 2. Yemek.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
40.	Aşamak	1. Dağ, tepe gibi yüksek yerlerdeki geçit veren yerler.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
41.	Aşıt	1. Bir dağın veya tepenin ardı için kullanılan söz (<i>Sizin köy, şu dağın aşıtında kaldı</i>). 2. <i>Mec.</i> Gözle görülmeyen, gözden uzak, gizli.	≠	BTS'de sadece bir yerde mecazi anlamında kullanılmış.
42.	Aşmak	1. Bir dağı veya yüksek tepeyi geçmek; dağın veya tepenin ardına ulaşmak. 2. Erkek hayvanın dişi hayvan ile çitleşmesi.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
43.	At	1. Tek tırnaklı bir hayvan türü; bu türün 3 yaşından sonra erkeğinin aldığı isim.	+	BTS'de ufak farklılıklar olmasına rağmen bu anlamda kullanılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

44.	Ata	1. Baba. 2. Daha büyük babalarımız (dedelerimiz).	+	BTS’de de aynı anlamlarda kullanılmaktadır.
45.	avırt	1. <i>Anat.</i> Ağzın yanlarında yanakların üste veya altta diş sırası ile yaptığı boşluk veya yanakların ağız boşluğu ile yüzleşen bölümü.	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
46.	Avrat	1. Karı, eş.	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
47.	Aya	1. Elin iç kısmı, avucun içi.	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
48.	Ayran	1. Yoğurdun tuluğa bişşek (dibek) ile dövülmesi sonucu oluşan tereyağının alınmasını takiben geride kalan ürün.	≠	BTS’de 2. anlamda verilen “ <i>Yoğurdun sulandırılıp çalkalanmasıyla yapılan içecek</i> ” ayran değildir. Çünkü yağın ayrışma

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				işlemi gerçekleşme miştir. Bu içeceğe adı üstünde “çalkama” denir.
49.	Azık	1. Kısa süre evden uzaklaşıldığında (sürü gütmeye gidildiğinde), kişinin yanına aldığı yiyeceklerin hepsi.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
50.	Babiç	1. Ayakkabı, giyecek.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
51.	Bacı	1. Yaşça büyük veya küçük olsun kız kardeşe verilen isim.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
52.	Bağcak	1. Çarpana tezgâhında dokunan, ala (renkli ve desenli) genişliği kolandan az olan geniş ve uzun dokuma ip. Daha çok, çocukları hepiçmek (sırtına pekimek) için kullanılır. Bunun yanında kadınlar kuşak gibi bellerine sararak	≠	Kelimenin anlamı, BTS’de yer almasına rağmen farklı ve değişik anlamlarda kullanılmış. Bağcağın tanımı tam yapılmamış görünüyor.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		süs amacı ile kullanırlar.		
53.	Balkan	1. Maki, fundalık, çalılıklı orman.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
54.	Balkımak	1. Parıldamak, parlamak, şavkımak.	±	BTS'de "Parlamak, parıldamak, göz alıcı güzel olmak" anlamı dışında verilen anlamlarda kullanılmıyor.
55.	Bayır	1. Bir dağın veya tepenin eğimli yüzeyine verilen isim, yamaç.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, fakat farklı tarifleri yapılmıştır.
56.	Bel	1. <i>Anat.</i> Lumbar bölge. 2. Yüksek dağ silsilelerinin geçit verdiği yerler. 3. Toprağa iyi girmesi ve devirmesi için yapılan sivri ve uzun kürek. 4. Döl (<i>Beline sahip</i>)	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, fakat diğer farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		<i>ol).</i>		
57.	Belek	1. Yeni doğan ve bebeklerin sarıldığı keçeden yapılmış örtü; genellikle kırmızı keçeden yapılır.	≠	BTS’de bu anlamda verilmemiştir.
58.	Belemek	1. Bebeğin, kuru ve temiz bezlerinin uyluk ve kış kısmına yerleştirildikten sonra keçeye sarılarak uygun şekilde bağlanması.	≠	BTS’de “Kundak, çocuk bezi” olarak verilse de, KKY’de yaşam tarzları gereği hayli farklı anlamda kullanılmaktadır.
59.	Beleş (Beleş ^g)	1. Alçak, küçük tepeler.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
60.	Belenmek	1. Bir şeyin içinde bulunma durumunda olmak, bir şeye gömülmüş olmak, bir şeyle sarılmış olmak. Bu eylemde şaşkınlık, abartı ve yergi durumu vardır.	±	BTS’de, KKY’de kullanılan anlamında kullanımı var. Ancak bu fiilin daha çok şaşkınlık, abartı, yerme durumlarında kullanıldığı belirtilmemiş.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2. Belenmek: Belemek fiilinin edilgen hali.		. Örnek: <i>Şu adama bak, paraya belendi kaldı (adamın paralı olacağı tahmin edilmiyor, ama zengin olması abartılı olarak paraya gömülüp kalması ile anlatılıyor) . Olacağı buydu! En sonunda pisliğe belendi (Burada yerme durumu ön plandadır).</i>
61.	Belişmek	1. Bölüşmek, üleşmek, paylaşmak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
62.	Beniz (Be ⁿ ğiz: n harfi kısa ve vurgusuz, ğ derinden ve vurgulu)	1. Yüz, yüz rengi.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
63.	Berikleme k	1. Kötü düş görmek, kâbus görmek, sayıklamak.	±	BTS’de verilen “afallamak, şaşırma” eylemleri

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				dışındaki tanımlamalara aynıdır.
64.	Berkmek	1. İncinmek, incinmeye bağlı yumuşak dokunun şişmesi, ödemleşmesi.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmış. Ancak yumuşak dokunun şişmesi verilmemiş.
65.	Beserek	1. Buğra (Çift hörgüçlü, damızlık deve) ile yoz dişi devenin (Arabi veya Hazar Denizi bölgesi develeri?) çiftleştirilmesi ile elde edilen iğdiş edilmemiş ve damızlık olarak kullanılan, çift hörgüçlü, tülü deve.	±	BTS’de tanımlama eksik verilmiştir. “İki hörgüçlü deve ile boz devenin melezi olan tülü devenin erkeği” veya “Tüylü ve besili erkek deve, dişi boz deve ile erkek buhur devenin çiftleşmesinden doğan erkek deve” olarak tanımlanmış. Bu tanımlamada geçen boz deve değil yoz deve olmalıdır. Çünkü boz bir renk ifadesidir. Buna karşın

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

				yo , yabancı kalmış, herhangi bir aşılama, geliştirme işlemine tabi tutulmamış anlamı taşır.
66.	Bez	1. Pamuk ipliğinden dokunmuş çaput.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
67.	Beze	1. Yufka yapmak amacı ile hamurun yuvarlak hale getirilmesi. 2. Buna benzer vücuttaki şişlik.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
68.	Bıdırdama k	1. Alçak sesle konuşmak, söylenmek.	+	BTS’de aynı anlamda verilmiştir.
69.	Bıdırdanmak	1- Kendi kendine alçak sesle konuşmak. 2- Birine kızmak, çekişmek, laf söylemek, yermek.	±	BTS’de aynı anlamı verilmiş. Ancak <i>Birine kızmak, çekişmek, laf söylemek, yermek</i> anlamında kullanılmamış.
70.	Bırakmak	1- Bırakmak, elden uzaklaştırmak. 2- Erken doğurmak, düşük yapmak (Hayvan).	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

71.	Bicik	1- Meme.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
72.	Bildik	1- Tanıdık.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
73.	Biliş	1- Tanıdık, bildik.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
74.	Bingeşmek	1- (Uzuvdaki oluşumların-kas, sinir, damar) üst üste binmek, üst üste binmiş hâlde kilitlenmek veya kasılmak. Bunlara bağlı o bölgede uyuşma hissi duymak.	±	BTS, üst üste binmiş durumda kilitlenme, kasılma ve gerginlik hissinin olması verilmemiş.
75.	Bişsek	1- Tuluklarda (yağ elde etmek amacı ile deriden yapılan kap) yağ yapılırken yoğurdu karıştıran ve döven ahşap	±	Bişsek kelimesi BTS’de verilmesine rağmen, ayrıca “Yayığın

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		alet.		emziğine takılan tıkaç” şeklinde bir tanımlama verilmiş. Bunun ne olduğu anlaşılmıyor.
76.	Bodlamak	1- Doğurmak (Deve).	±	BTS’de deve yanında mandanın da doğurması bodlamak olarak tanımlanmıştır.
77.	Boran	2- Yoğun yağın yağmur ve karın, rüzgâr ve tipi ile birlikte olması.	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
78.	Bozlak	1- Uzun hava tarzına yakın bir tarzda okunan türkü. 2- Bir çeşit kuş.	±	BTS’de, bu anlamları yanında diğer kullanılan anlamları da verilmiştir.
79.	Bozulamak	1- Acı içinde bağırarak, inlemek (Deve). 2- <i>Mec.</i> Daha çok kaybedilen biri için ağlamak, üzülme, acı içinde inlemek.	≠	BTS’de kelimenin mecazi anlamı verilmemiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

80.	Bozulatma k	1- <i>Mec.</i> Ağlatmak, üzmek.	-	Kelime, BTS’de verilmemiştir .
81.	Böcü	1- Böcek. 2- Kurt.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
82.	Bögelek	1- 1-Sığırları rahatsız eden sinek.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
83.	Bögelek tutmak	1- Huzursuz olmak, ileri geri atlayarak, sıçrayarak hareket etmek (Bögelek sineğinin hayvanları ısırması sonucunda). 2- <i>Mec.</i> Bögelek ısırmış gibi aşırı derecede huysuzlanmak, sağa sola koşmak, uygunsuz hareket yapmak, delirmek.	≠	BTS’de mecazi anlamında verilmemiştir .
84.	Böğet	1- Akan dere ve çaylarda oluşan su gölcükleri.	≠	BTS’deki kullanımı KKY’deki kullanımdan

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				farklı verilmiş ve “böget” şeklinde yazılmış.
85.	Böğür	1- <i>Anat.</i> Kosto-vertebral açısı. 2- İnsan ve hayvanda yanlarda en son ege kemiği ile kalçanın birleştiği alan.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
86.	Böğürmek	1- Haberleşmek (sığırların birbiri ile) veya acı içinde ses çıkarmak. 2- <i>Mec.</i> (İnsanların acı içinde) sesli şekilde ağlamak ve inlemek. 3- <i>Mec.</i> Türküyü, makam ve tarzı dışında söylemek (yergi).	±	BTS’de “ devenin bağırması ” ifadesi dışında verilen tanımlamalar aynı anlamda kullanılmaktadır. Devenin bağırması, <i>bozulamak</i> kelimesi ile karşılanır.
87.	Böğürtmek	1- <i>Mec.</i> Bağırır şekilde ağlamasına ve ses çıkarmasına sebep olmak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, fakat kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
88.	Bölenmek	1- Bir şeyin içinde olmak, bir şeyle kaplanmak; belenmek.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer farklı tarifleri

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

				yapılmıştır.
89.	Börtlemek	1- Kaynar suda haşlamak. 2- <i>Mec.</i> Bunalmak, ter içinde kalmak (Sıcakta kişinin ter içinde haşlanması gibi bunalmış olmasını abartılı anlatma).	≠	BTS’de mecazi anlamı verilmemiştir.
90.	Börtletmek	1- Bir şeyi hayli sıcak suda kaynatmak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
91.	Börtü	1- Kurt.	-	BTS’de verilmemiştir. “Bör” eski Türkçede kurt demektir. Daha çok “börtü-böcü” şeklinde ifade edilir.
92.	Bucak	1- Dağların eteklerinde dağ burunların (sırtlarının) arasında kalan vadimsi alanlar.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
93.	Bud	1- Cüsse, vücut, 2- vücudun bacak kısmı.	-	BTS’de tanımı yapılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

94.	Buhur	1- Buğra; saf ve arı ırk olan (Asya devesi) ve damızlık olarak kullanılan çift hörgüçlü, tülü deve.	±	BTS’de buhur kelimesi sadece “ <i>erkek deve</i> ” olarak tariflenmiş. Bunun yanında başka anlamları de verilmiştir. Buhurun cins ayrımının yapılması gerekir.
95.	Bulamaç	1- Süt ve un ve yağ karışımının ateşte pişirilmesiyle çabuk yapılan bir yiyecek.	≠	BTS’de farklı kullanımları verilmiştir. Ancak süt ile unun karıştırılmasıyla yapılan bu yiyecek tanımlanmamıştır.
96.	Bulamak	1- Bir nesneyi diğer sıvı bir nesneye daldırmak, nesnenin diğer nesne ile bulaşmasını sağlamak. 2- <i>Mec.</i> İstenmeyen bir olaya bulaşmak.	≠	BTS’de mecazi anlamı verilmemiştir. KKY’de <i>Elini kana bulamak</i> şeklinde deyim olarak da kullanılmaktadır: Kişinin cinayet işlediğini anlatır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

97.	Bulanmak	1- <i>Bulamak</i> kelimesinin edilgen durumudur (Anlam ve mecazi anlamı dahil). 2- Boz renk almak, boz renkli olmak (Suyun tozla ve diğer istenmeyen maddelerle karışması sonucu). 3- <i>Mec.</i> Akı karışmak. 4- Bulutlamak (Hava).	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
98.	Buğ (Bu ⁿ ğ: n belli belirsiz söylenir)	1- Sıkıntı, daralma.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
99.	Buğalmak (Bu ⁿ ğalma k: n belli belirsiz söylenir).	1- Bunalmak, daralmak.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
100.	Buymak	1- Çok üşümek, donma hinsine kapılmak	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
101.	Buzağılamak	1. Doğurmak (sığır)	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
102.	Büğrü	1. Düz olmayan, yarım ay şeklinde tümseği veya çıkıntısı olan.	±	BTS'de, 1. anlamı eksik verilmiştir. KKY'de <i>Eğri-büğrü</i>

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

		2. Kambur.		deyimi vardır. Kemer köprülere; <i>büğrü köprü</i> derler.
103.	Büküş	1. Yufkanın içine peynirli çökelek konularak ve yufka ekmeğinin ikiye katlanarak yapılan gözleme. Yağlı istenirse içine konur veya dışına sonradan sürülebilir.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
104.	Bülük	1. Erkeklik organı (Çocuk).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
105.	Büzmek	1. Kasarak, kıvrımlaştırarak Küçültmek. 2. <i>Mec.</i> Dudaklarını kasarak büzmek (Olumsuz tepki veya üzüntü belirtisi).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
106.	Canavar	1. Kurt.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

107.	Cavır	1. Gâvur, Müslüman olmayan, dini başka olan, yabancı.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır.
108.	Cebelleşmek	1. Uğraşmak, boğuşmak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
109.	Celep	1. Canlı hayvan ticareti yapan kimse. 2. 3 yaşlarında dişi at, kısırak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
110.	Cereme	1. Zarar, ziyan için biçilen bedel. Zararın bedeli.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır.
111.	Cıha	1. Gelin duvağında, diklemesine dizilen renkli tavuk tüylerinin her biri.	-	Bu kelime BTS'de verilmemiştir. KKY'de gelin duvaklarında, boyalı kartal veya tavuk tüyleri duvağın tepesinde firdolayı dik olarak bulunur.
112.	Cıkla	1. Yalnızca, sadece. 2. Katkısız, sade.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				tarifleri yapılmıştır.
113.	Cıngar	1. Kargaşa, kavga.	+	BTS’de aynı anlamda verilmiştir.
114.	Cıngar çıkarmak	1. Kavga, kargaşa çıkarmak.	+	BTS’de aynı anlamda verilmiştir.
115.	Cıvdırık	1. Şımarık, deli, kafayı yemiş.	-	Kelime, BTS’de yer almıyor.
116.	Cıvdırmak	1. Şımarık, yüksekten atmak, delirmek.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
117.	Cirk	1. Kir, pislik.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
118.	Cirke batmak	1. Pisliğe bulaşmak, boğazına kadar pisliğe gömülmek	-	Kelime, BTS’de verilmemiştir.
119.	Cozutmak	1. Saçmalamak, bunamak, sapıtmak, ileri geri uygunsuz konuşmak (Daha çok yaşlılar için kullanılır).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
120.	Cura	1. Genelde 3 telli, kısa saplı ve küçük gövdeli	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		saz.		ve kelimenin diğ er farklı tarifleri yapılmı ştır.
121.	Ç ünüp	1. Cinsel iliş kiden veya boş almadan sonra boy abdesti almayan, yı kanmayan.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmı ştır .
122.	Ç ağ	1. Zaman. 2. Belli bir zaman dilimi.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmı ştır .
123.	Ç akır	1. Elâ gö zlü 2. Dikenli bir bitki (Mezarım üstünde ç akırdikeni, bitmeyince gönül yardan ayrılmaz, Karacaoğ lan) 3. <i>Argo</i> . Küçük köpek, av köpeğ i	±	BTS'de, KKY'de kullanılan 2.ve 3 anlamları verilmemi ştir . Bunun yanında kelimenin diğ er farklı tarifleri yapılmı ştır.
124.	Ç al	1. Küçük tepeleri olsa da nispeten dü zlük yer, alan.	+	BTS'de yakın anlamlarda tariflenmi ştir.
125.	Ç alba	1. Yüksek kır ve yaylak yerlerde yetiş en ve birkaç türü olan bir bitki.	+	BTS'de yakın anlamlarda tariflenmi ştir.
126.	Ç alık	1. Kesilme veya hastalı ktan yüzünde iz bulunmak. 2. Rengin atması, doğ al renginin olmaması.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmı ş ve kelimenin diğ er farklı tarifleri yapılmı ştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

127.	Çarık	1. Sığır gönünden yapılmış hafif olan bir ayakkabı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanıldığı gibi farklı anlamları da verilmiştir.
128.	Çarpana	1. Bağcak dokumacılığında kullanılan üzerinde iplerin geçeceği 4 adet delik bulunana kare şeklindeki ahşaptan veya keçeden yapılmış gereç.	±	BTS’de tarifi eksik yapılmıştır. Tezgâhın bir parçası olarak tanımlanmıştır. Bu alet, başka bir tezgâhın bir parçası değil, kendisi bir tezgâhtır.
129.	Çat	1. Dik dağ yamaçlarının dar bir vadi oluşturacak şekilde birleşme yeri.	±	BTS’de aynı anlamları içermesi yanında kullanılan diğer anlamları verilmiştir.
130.	Çatal	1. Bir gövdenin ikiye ayrılması, çift kollara verilen isim. 2. Dağ silsilesinde bir dağın ikiye ayrılmış gibi görünmesi (<i>Kozan dağı çatal, matal, Hak Türküsü</i>).	±	BTS’de, bu anlamları yanında farklı anlamlarda kullanımının tariflenmesi yapılmıştır.
131.	Çatalı	1. Bir gövdenin iki dala ayrılmış olması	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2. <i>Mec.</i> Sorunlu, zor iş		.
132.	Çatı	1- Yapı, vücut 2- Bir şeyin tepesi, tavan 3- Kalça	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
133.	Çatmak	1- İki veya daha fazla sırtığı veya benzer cisimleri daha yüksek konumda birleştirmek. 2- Önde giden bir cisme, kişiye ulaşmak, yetişmek 3- İki şeyi birbirine ulamak, birleştirmek 4- Sataşmak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
134.	çavış	1- Çavuş.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır.
135.	Çebiç	1- 7-18 aylık erkek veya dişi keçi yavrusu.	±	BTS'de, aynı anlama yakın farklı tarifleri yapılmıştır.
136.	Çeki	1- Yazma.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

137.	Çember	1- Başa örtülen etrafı dantelli yazma.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
138.	Çığırnak	1- Çağırnak. 2- (Türkü) söylemek.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılması yanında diğer kullanım anlamları verilmiştir.
139.	Çığırnak	1- Uzun uzun çığlıklar atmak, ağlamak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
140.	Çıki	1- Küçük boğça (bohça), küçük bez torba.	±	BTS’de bu anlamda “cıki” şeklinde verilmiştir. Kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
141.	Çınga	1- Yanmakta olan veya köz hâlindeki en küçük odun veya kömür parçası.	≠	BTS’de çınga “kıvılcım” olarak tariflenmiş ve bu anlamda kullanılmamıştır.
142.	Çiğ	1- Pişmemiş. 2- Mec. Olgunlaşmamış, yeterli eğitim almamış, mahkeme	±	BTS’de aynı anlamda kullanılması yanında farklı anlamda

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yeteneği zayıf olan. 3- Buharın yoğunlaşarak su damlası galine gelmesi.		kullanımların tanı tarifi yapılmış.
143.	Çiğin	1- Omuz.	+	BTS’de aynı anlamda verilmiştir.
144.	Çilbir	1- Yularda dizginin (ip) takıldığı zincir dizgin.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
145.	Çile	1- Kilim dokumaya hazırlanırken ıstarın mertegiinin her bir tarafında karřılıklı ipler bulunur. Mertekte her bir tarafa dűřen iplerden 4 tanesi bir hizada olacak řekilde dűđüm atılır. Bir yüzde, 4 ip sayılır ve bu dűrt ipin 10 katı olacak sayıdaki (4X10: 40) ipe bir çile denir. Bir kilim 6 veya 7 çileden oluřur.	≠	BTS’de sadece ip demeti olarak verilmiştir.
146.	Çilte	1- Deve havıdının astarı. 2- Astar.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
147.	Çimke	1- Çok az miktarda, toz veya damla kadar küçük parça.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
148.	Çimke çimke etmek	1- Çok küçük parçalara bölmek, parçalamak (Öfke durumlarında kullanılır).	-	Kelime, BTS’de verilmemiştir.
149.	Çimkimek	1- Sıçramak (su, sıvı).	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
150.	Çimkitmek	1- Sıçratmak (su, sıvı).	+	BTS’de aynı anlamda ve “çimketmek” şeklinde verilmiştir.
151.	Çimmek	1- Yıkanmak, banyo yapmak. 2- Denize, ırmağa veya göle girmek.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
152.	Çit	1- Söğüt gibi ağaç çubuklarının kazıklar etrafında örülerek hayvanların kaçmasını önleyen veya koruyan ağaç örgü.	≠	BTS’de aynı anlamda kullanılmamıştır.
153.	Çitil	1- Küçük bakraç.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, bunun yanında farklı anlamları verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

154.	Çoldurum	1- Dağların yamaçlarında çok dik ve taşlı çukur yerler.	≠	BTS’de aynı anlamda tanımlanmamıştır.
155.	Çomaç	1- İçinde katık veya katkı bulunan yufkanın yuvarlanması ile hazırlanan aperatif yiyecek.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
156.	Çomak	1- Kulakları küçük olan (Koyun ve keçi için kullanılır).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılması yanında diğer anlamları da verilmiştir.
157.	Çomça	1- Ağaçtan oyularak yapılan büyük kaşık, kepçe.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
158.	Çökelek	1- Ayranın ısıtılması ile elde edilen çökelti.	±	BTS’de farklı tanımları yapılmış. Çökelek elde etmek için ayranın ısıtılması şarttır.
159.	Çulfalık	1- Çul, şalvar, ihram dokunan tezgâh.	+	BTS’de aynı anlamda verilmiş. Kelime iki sözden meydana gelmiş gibi duruyor: Çul (keçi kılından dokunan örtü)+ Falık (alet, tezgah,

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				ıstar?)
160.	Çuval	1- İçine eşya, çamaşır, tahıl, un ve çeşitli maddeler koymak amacı ile hayvan tüyünün iplerinden dokunan kulplu dokuma kaplar.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır . Ala çuval: içine daha çok çamaşır, üst-baş ve kıymetli eşyaların bulunduğu desenli ve renkli çuval.
161.	Dā	1- İşte, orada.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
162.	Dabalama k	1- Yorgunluk veya yaşlılıktan dolayı dengeli yürüyememek, sallanmak.	≠	BTS'de aynı anlamda kullanılmamıştır.
163.	Daban	1- Ayak tabanı. 2- Düz yer, ova.	±	BTS'de aynı anlamda kullanımı yanında diğer kullanılan anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
164.	Dağircık	1- Tuluktan (Terbiyelenmiş - hayvan derisinden) yapılmış içine değerli eşyaların bulunduğu torba.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

165.	Dakışmak	1- Yakalamak amacı ile arkasından koşmak.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
166.	Dakmak	1- Kaçmasını önlemek için bağlamak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanımı yanında diğer kullanılan anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
167.	Dalamak	1- Isırmak, ısırarak yaralamak. 2- <i>Mec.</i> Yaralamak, incitmek (Dikenler bacağımlı daladı). Adam beni resmen daladı (Ruhumu incitti, beni üzdü).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer farklı tarifleri yapılmıştır.
168.	Dam	1- Ev, bina. 2- Cezaevi.	±	BTS’de aynı anlamı yanında diğer kullanılan anlamları tanımlanmıştır.
169.	Darı	1- Mısır, mısır tanesi.	±	BTS’de aynı anlamı yanında diğer kullanılan anlamları tanımlanmıştır.
170.	Dastar	2- Baş Örtüsü.	±	BTS’de aynı anlamı yanında diğer kullanılan anlamları tanımlanmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

171.	Daylak	1- Yoz deve ile buhurun (buğra) çiftleştirilmesi sonucu elde edilen erkek yavrunun 2.5 veya 3 yaşında aldığı isim. Eğer daylak kısırlaştırılmaz ise beserek olur.	±	Daylağın farklı tanımları yapılmış, ancak KKY’de tanımı verilmemiştir.
172.	Değmek	1- Dokunmak, temasta bulunmak.	±	BTS’de aynı anlam kullanılmış, ancak kelimenin farklı anlamları verilmiştir.
173.	Deke (teke)	1- İğdiş edilmemiş, 2 yaşından büyük erkek keçi.	±	BTS’de, sadece “ <i>erkek keçi</i> ” olarak tanımlanmıştır.
174.	Dene	1- Tane, adet.	±	BTS’de aynı anlam kullanılmış, bunun yanında kelimenin farklı kullanımları tanımlanmıştır.
175.	Dengilmek	1- Bir elin desteği ile baş yukarda yaslanmak, kolun üzerinde destekli olarak uzun oturmak	±	BTS’de tanımlaması eksik yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

176.	Denk	1- Eşit seviye, derece ve miktarda. 2- Hayvanların özellikle de devenin sağ ve solundaki çuvalın (yük) her biri.	±	BTS'de aynı anlam kullanılmış, bunun yanında kelimenin farklı kullanımları tanımlanmıştır.
177.	Depit	1- Hamurdan hazırlanan katı köpek yiyeceği.	±	BTS'de verilmiş ve kelimenin başka anlamları da tanımlanmıştır.
178.	Depmek	1- Ayağı ile vurmak, tekme atmak. 2- Çifte atmak (Hayvan). 3- Çok yorulmak, yorgunluktan takatsiz düşmek.	≠	BTS'de, “ <i>Çok yorulmak, takatsiz düşmek</i> ” anlamında kullanılmamıştır.
179.	Depretmek	1- Ritmik olarak kımıldamasına, ayaklarını oynatmasına neden olmak. 2- Can çektirmek, hayvanın vücudunda ritmik hareketlere neden olmak (Kesimde).	±	BTS'de tanımı yetersiz yapılmıştır.
180.	Deprenmek	1- Hareket etmek, kımıldamak. 2- Yeniden olmak, tekrarlamak.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		3- Azmak.		
181.	Depreşmek	1- Azmak, tekrarlamak.	+	BTS'de aynı anlamları verilmiştir.
182.	Deşirmek	1- Toplamak, biriktirmek. 2- <i>Argo</i> dilencilik yapmak.	+	BTS'de aynı anlamları verilmiştir.
183.	Devrent	1- Dik ve dar geçit.	+	BTS'de aynı anlamları verilmiştir.
184.	Deynek	1- Sopa, çoban sopası, yaşlıların dayandığı sopa	+	BTS'de aynı anlamları verilmiştir.
185.	Dıkamak	1- Kapatmak, tıkamak. 2- <i>Mec.</i> Biri konuşurken diğer birinin aniden söze karışması sonucunda kendi sözünü söyleyememek (lafın ağızda kalması).	+	BTS'de aynı anlamları verilmiştir.
186.	Dıkı	1- Az miktarda, azıcık	+	BTS'de aynı anlamı verilmiştir.
187.	Dıkım	1- Lokma, ağza sığabilecek büyüklükte yiyecek.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, ancak başka tarifleri de verilmiştir. Dıkı (az) + m = Dıkım

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

188.	Dıkmak	1- Bir şeyi doluncaya kadar doldurmak, dolsa bile daha fazlasını koymaya çalışmak, tıkmak.	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
189.	Dınız (Dıñız, dıñız-n az vurgulu, h az vurgulu, belli belirsiz)	2- Sakin, sessiz, diniz.	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
190.	Dınızımak (Dıñızımak , dıñızımak)	1- Sessizleşmek, sakinleşmek (Gürültü, ortam). 2- Şiddetini kaybetmek, yavaşlamak (Sancı, yağmur, kar).	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
191.	Dilgeç	1- Etin uzunlamasına ince olarak (Eni: 3-4cm) kesilmesi , (Ateşte pişirmek için).	-	BTS’ te kelimenin anlamı verilmemiştir .
192.	Diri	1- Canlı. 2- Sağlıklı, gülcü, kuvvetli.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, ancak diğer anlamları da verilmiştir.
193.	Dirkemek	1- Deveyi katarlamak, ardı ardına ulamak (bağlamak) 2- Bir şeyi ardı ardına ulamak,	≠	BTS’de KKY’de kullanılan anlamı verilmemiştir .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		ardı ardınca takip etmek		
194.	Dirkeşik	1- Bir biri ardınca, ardışık.	-	Bu kelime, BTS'de yer almıyor.
195.	Dirkeşmek	1- Tek sırada bir biri ardında olmak.	±	BTS'de aynı anlamı verilmiş, ancak KKY'de kullanılmayan anlamları açıklanmıştır.
196.	Dolambaç	1- Dolana dolana giden, kestirme olmayan.	±	BTS'de başka anlamları yanında, KKY'de kullanılan anlamı da verilmiştir.
197.	Dolaz	1- Sütün içine bir miktar yoğurt, yağ, un ve su eklenerek pişirilmesiyle yapılan koyu kıvamdaki yiyecektir.	≠	BTS'de, KKY'de yapılan şekli ile verilmemiştir.
198.	Doruk	1- Zirve, dağın en yüksek yeri.	±	BTS'de bu tanımların da bulunduğu farklı tanımları yapılmış.
199.	Dorum	1- Erkek veya dişi olsun 1-3 yaş arasında olan deve yavrusu.	±	BTS'de yetersiz tanımı yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

200.	Doşağımak , (Doşağımak, n hafi belli belirsiz söylenir)	1- Eskimek, eskimiş görünmek, eskimesi nedeniyle rengi solmak (Eşya).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifi yapılmıştır.
201.	Döş	1- Göğüs.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifi yapılmıştır.
202.	Dulda	1- Rüzgârın, yağmurun etkilemediği yer 2- Bir yerin kuytu, korunaklı kısmı 3- Koruma	±	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
203.	Dulup	1- Çekirdeği çıkarılmış pamuğun yayla atıldıktan (kabartıldıktan) sonraki hâli, hallaç.	±	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
204.	Dutma	1- Hizmetçi, Para karşılığı çalıştırılan kişi, uşak	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
205.	Düğüm	1- İlmik, aynı ipin üzerinde ilmik atılmış olması veya iki ipin bir birine bağlanmış, ilmiklenmiş olması.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifi

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2- <i>Mec.</i> Çözülmesi zor bir durum		yapılmıştır.
206.	Düğümlemek	1- İlmek atmak, kendi üzerinde veya iki ipi bağlamak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
207.	Dünek	1- Kuşların barındığı yuva. 2- <i>Mec.</i> yuva, ev. 3- Kümes.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
208.	Dünemek	1- Tünemek (kuş). 2- <i>Mec.</i> Gecelemek	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
209.	Dürtmek	1- Birini uyarmak amacı ile hissedebileceği şiddette dokunmak. 2- Birine zarar vermek amacı ile o kişiye temas hâlindeyken bir nesneyi kuvvetlice itmek veya yumruğunu ileri fırlatmak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
210.	Dürüm	1- Altı yufka ekmeğinin oluşturduğu birim. Bir dürüm	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

		eşittir 6 yufka ekmek. (Yörükçülükte kullanım kolaylığı açısından bazı birimler geliştirilmiştir).		
211.	Düve	1- İki ile 3 yaş arasında olan dişi sığır yavrusu.	±	BTS’de farklı ve çelişkili tanımı yapılmıştır. Doğrusu şudur. Sığır yavrularına; 0-1 yaş buzağı, 1-2 yaş arası dana, eğer yavru dişi ise 2-3 yaş arası düve denir.
212.	Düvlek	1- Kelek, küçük kavun.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
213.	Düymek	1- Düğümlemek, ilmeklemek, ilmik atarak bağlamak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
214.	Ebe	1- Büyük anne. 2- Doğum yaptıran kadın.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
215.	Ebemkuşağı	1- Gök kuşağı, alım yeşillim.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

216.	Eğe	1- Kaburga.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
217.	Eğer	1- Atın üzerinde oturmak amacı ilke yapılan gereç 2- Türkęede şart kipi cümlelerde şayet anlamına gelen sözcük.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
218.	Eğirmek	1- Kirmen gibi gereğler yardımı ile ip yapmak: Yünü döndürerek ve uzatarak ip yapmak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamının tarifi yapılmıştır.
219.	Eğmek	1- Bükmek. 2- <i>Mec.</i> Taklit etmek, taklit yaparak alay etmek.	≠	MTS’te mecazi anlamında kullanılmamı ştır.
220.	Eğri- Büğrü	1- Hem çok bükümlü, hem de çukurlu tümsekli.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
221.	Eğrik	1- Koyunların gölgelendiği yüksek kaya veya ağaç dibi.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamı ştır.
222.	Ekdi	1- Başkasının verdiği yiyeceklerle yaşayan (yetim	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		kalma durumunda) ve artık bunu alışkanlık hâline getiren, içinde biraz yergi bulunan söz 2- Deriye terbiye etmekte kullanılan çam kabuğunun döğülmüş ve ezilmiş şekli.		ştır.
223.	Ekiz	1- İkiz.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır.
224.	El	1- <i>Anat.</i> El. 2- Yabancı, başka insan, başkaları. 3- Toplum, boy, oba (Artık biraz el içine gir- <i>Artık biraz insan, toplum içine gir-</i>).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
225.	Elcik	1- Ele alışmış, ekdi (Öksüz kalan hayvan yavrularının yapma bir emzikle beslenmesi sonucunda, bu yavruların insana yakın durması, insanın eline bakması ve insandan çekinmeyen bir hâl sergilemesi).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

226.	Elek	1- Unun, daha iri zerreciklerinden ayırmak için kullanılan gözenekli gereç.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
227.	Elemek	1- Buğday ve unu daha iri taneciklerinden elek veya kalbur yardımı ile temizlemek.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
228.	Elemet	1- Büyük, devasa, şiddetli.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
229.	Ellehem	1- Herhalde, galiba, zannedersem.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
230.	Ellik	1- Toplum, insanlar, halk, insan topluluğu.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
231.	Eltmek	1- Ulaştırmak, iletmek, alıp götürmek.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
232.	Emişik	1- Sütkardeş.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
233.	Emişmek	1- Meme emmek, beslenmek (Kuzu	≠	Kelimenin BTS'de bu

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		ve koyunların belli bir süre ayrı kalmalarından sonra, tekrar birleşmeleri ve kuzuların analarını emmesi).		şekilde anlamı tanımlanmamıştır, ayrıca bu sözlükte verilen tanımlar eksik ve yanlıştır.
234.	Emiştirme k	1- Koyun ve kuzuları birleştirerek, kuzuların analarını emmelerini sağlamak.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
235.	Emlik	1- Yeni doğmuş kuzu, Süt kuzusu. 2- <i>Mec.</i> İnsan yavrusu, bebek	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış ve kelimenin diğer anlamlarının geniş bir şekilde tarifleri yapılmıştır.
236.	Emme	1- Ama fakat	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
237.	Emmi	1- Amca	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

238.	En	1- İşaret, damga (Hayvanların özellikle kulaklarına uygulanır). 2- Genişlik (boyut).	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
239.	Encik	1- Köpek yavrusu.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
240.	Endeki	1- Bahsedilen kişi, hayvanı işaret eden, onu tanımlayan kişilik zarfı.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
241.	Engücü	1- Madem, öyle ki. <i>Engücü gelecektin, bana niye söylemedin.</i>	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
242.	Enik	1- Yeni doğmuş köpek, kedi ve kurt yavrusu.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
243.	Enemek	1- Hayvanların kime ait olduğunun anlaşılması amacı ile kulağına dağlayarak veya keserek işaret koymak, damgalamak. 2- Hayvanları, erkeklik bezelerini (testislerini) çıkararak iğdiş	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		temek.		
244.	Enenmek	1- İğdiş edilmek, hadım edilmek, testislerini çıkarılmak. 2- Damgalanmak, ennenmiş olmak.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
245.	Epelemek	1- Hafif hafif yağmak, yavaş, yavaş yağmak (Yağmur ve kar).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
246.	Ergen	1- Genç, yeni yetme. 2- Kızılılık.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
247.	Erkeç	1- Ennenmiş (iğdiş edilmiş), 3 yaş ve üzerindeki erkek keçi.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
248.	Esen	1- Rüzgârın esmesi. 2- Sağ, sağlıklı.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

249.	Esik	1- Tamdan daha az, eksik. 2- Derinliği fazla olmayan çukur alanlar (miktar, ölçü). 3- Tepelere göre daha alçak ve düz yerler.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
250.	Eşgere	1. Ortaya, açığa, göz önüne, meydana (<i>Yönelme durumu</i>).	±	BTS’te “ <i>eşkere</i> ” olarak verilmiştir. Bu sözlükte, kelime “ <i>Açık, belli, meydanda</i> ” olarak” bulunma hâlinde tanımlanmıştır. Kelimenin orijinal şekli olan <i>eşger</i> veya <i>eşker</i> nedense KKY’nde kullanılmamaktadır.
251.	Eşgere çıkarmak	1. Ortaya çıkarmak, açığa çıkarmak, göz önüne koymak (Daha çok unuttuğu, sakladığı düşünülen bir şeyi)	-	BTS’de, eşgere çıkarmak eylemi yer almıyor.
252.	Eşinmek	1. Toprağı kazar gibi kısa ritmik hareketler	±	BTS’de kelimenin biraz farklı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yapmak, tekrarlayan eşme eylemi yapmak 2. Tırnakları ile toprağa vurarak ve ayağını çekerek toprağı kazmak (at)		tanımlanmış olasına rağmen, aynı anlamda kullanılmıştır .
253.	Eşme	1. Koyunların gece boyunca otladıktan sonra, yaylalarda gündüzleri serince bir tepede toplandığı alanlar. Yüksek dağ sırtı.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamı ştır.
254.	Eşmek	1. Kazmak, tırnakla, elle toprağı kazmak.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamı ştır.
255.	Evmek	1. Acele etmek, çabuk davranmaya çalışmak ve bundan dolayı tedirgin olmak.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .
256.	Evren	1. Büyük yılan	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
257.	Evtikleme k	1. Canı sıkılmak, ne yapacağını bilememek, uğraşacak bir şey bulamamak.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
258.	Eylemek	1. Geç kalmasına sebep olmak, bekletmek, engel olmak, zaman kaybettirmek (<i>Geçti göç kervanı eyleme beni</i>) 2. Yapmak, gerçekleştirmek	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
259.	Fıdırak	1. Küçük sopa, değnek, odun parçası.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
260.	Fıdırak salmak	1. Yaralamak amacı ile fıdırak fırlatmak.	-	BTS'de verilmemiştir.
261.	Fışka	1. Sürgün, filiz.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır.
262.	Gabiş	1. Boynuzu olmayan (Daha çok küçükbaş hayvanlar için kullanılır).	±	BTS'te kelimenin eksik tanımı yapılmıştır.
263.	Gacara	1. Geçimsiz, huysuz, sık sık olay çıkaran, kavga çıkaran.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
264.	Gamıtmak	1. İlgisiz durmak, düşünceli olmak,	≠	BTS'de bu anlamda

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		hareketsiz durmak		kullanılmamıştır.
265.	Gancık	1. Dişi 2. <i>Mec.</i> Sözüde durmayan, sözünden cayan	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
266.	Gancıklamak	1. <i>Mec.</i> Tartışmada karşıdakinin sert tavrı karşısında alttan almak, ikna etmeye çalışmak, geri adım atmak.	≠	Kelime, BTS’de “kancıklamak” olarak verilmiş. Ancak bu anlamda kullanılmamıştır.
267.	Ganlı	1. Kağı	≠	BTS’de kelime “ <i>kangli</i> ” olarak verilmiş, Ancak aynı anlamda kullanılmamıştır.
268.	Kaşırmak (Ka ⁿ şırmak; n kısa ve vurgusuz)	1. Kendi soluğu ile boğazını temizlemek, temizleme sırasında ses çıkarmak.	-	Kelime, BTS’de tanımlanmamıştır.
269.	Gapıt	1. Dokuma bez.	-	Kelime, BTS’de tanımlanmamıştır.
270.	Gapız	1. İki dağın arası. 2. Dik ve taşlı yamaç.	≠	KKY’de kullanılan “ <i>Dik ve taşlı yamaç</i> ” anlamında

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

				BTS’de yer almıyor.
271.	Gart	1. Yaşlı, ihtiyar.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
272.	Garez	1. Kin, intikam ve zarar verme duygusu.	-	BTS’de kelimenin anlamı açıklanmamıştır.
273.	Gartlaşmak	1. İhtiyarlamak, 2. Pekleşmek, katılaşmak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamının tarifi yapılmıştır.
274.	Gavıl	1. Kavil, söz.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
275.	Gavırma	1. Kavurma.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
276.	Gavırmak	1. Eti hayvanının kendi yağında pişirmek, kavurmak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
277.	Gavız	1. İçi boş, tane tutmamış (tahıl başakları, bazı kabuklu	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		meyveler).		
278.	Gavlak	1. Çıplak, tüy bitmemiş veya dökülmüş. Tüysüz.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamının tarifi yapılmıştır.
279.	Gayalık	1. Maya ile Lk’un çiftleştirilmesinde n olan 3-5 yaşlarında bulunan dişi deve.	≠	BTS’de bu Şekilde tanımı yapılmamıştır .
280.	Gayıp	1. Kayıp.	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
281.	Gebelek	1. Karaciğerde görülen bir hayvan hastalığı. 2. Kelebek.	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
282.	Gebeş	1. Karnı Őiř olan, Őiřman ve kısa boylu	+	BTS’de aynı anlamı verilmiştir.
283.	Gebik	1. İncirin kurutulmuş hâli, incir kurusu.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
284.	Geņiz (Geđⁿiz)	1. Küçük dilin arkasındaki boğaz, burun boşluğu ile ağız boşluğunun birleştiği bölge 2. <i>Tıp</i> . Orofarens	+	BTS’de aynı anlam verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

285.	Geleb	1. İplerin boyanmak amacıyla bir demet galine getirilmesi, iplik çilesi.	±	BTS’de aynı anlam verilmiştir.
286.	Ger	1. Hafifçe siyahtan kıızıla çalan renkte, koyu kırmızı.	≠	BTS’de kelimenin anlamı bu verilmemiştir.
287.	Geven	1. Yükseklerde ve kurak yerlerde yetişen, adeta yere bitişik gibi büyüyen yuvarlak ve dikenli bir bitki.	+	BTS aynı anlamda kullanılmıştır.
288.	Gevrek	1. Kuru ve gerilmiş, kuru olduğu için kolayca ufalanan. 2. <i>Mec.</i> İnce ve tiz ses çıkarmak (<i>Gevrek gevrek gülmek</i>).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
289.	Gevşemek	1. Yumuşamak, rahatlamak, sakinleşmek. 2. Geviş getirmek (Geviş getiren hayvanlar).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
290.	Geymek	1. Giymek	+	BTS aynı anlamda kullanılmıştır.
291.	Geğsi (Geysi)	1. Elbise, çamaşır, üst, sırt.	+	BTS ‘te aynı anlamda kullanılmıştır

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

292.	Geğsi yıkamak	1. Çamaşır yıkamak.	-	BTS ‘te kelime, bu anlamda kullanılmamıştır.
293.	Gımsı	1. imri.	-	BTS’de bu kelime yer almıyor.
294.	Gıncırlak	1. Ortasından bir destek ile desteklenen, iki kişinin uçlarında yüzükoyun durarak, aynı yönde döndükleri, ardışık yere basıp tekrar yükseldikleri ağaçtan yapılmış düzenek, Tahterevalli benzeri bir oyuncak aracı.	±	BYS’te “gıncırlık” olarak verilmiştir.
295.	Gırklık	1. Koyunların ynn kırkmaya yarayan uzun makas.	±	BTS’de “kırklık” olarak verilmiş ve aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
296.	Gırmak	1. Hayvanların özellikle de koyunların	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış,

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yününü kesmek, kırmak.		kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
297.	Gıyamat	1. Kıyamet. 2. <i>Mec.</i> Büyük, devasa olay (yağmur, kar, kavga).	±	BTS’de “ <i>Kıyamet</i> ” olarak verilmiştir.
298.	Gızınmak	1. Isınmak.	+	BTS ‘te aynı anlamda kullanılmıştır .
299.	Gicişki	1. Kaşıntı.	+	BTS’de “Gicişme” olarak verilmiştir.
300.	Gicişmek	1. Kaşınmak.	+	BTS ‘te aynı anlamda kullanılmıştır .
301.	Gidi	1. Bir kişiyi eleştirirken, azarlarken kullanılan söylenen bir ünlem.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
302.	Gilik	1. Meyvelerin çekirdeği, çekirdek. 2. Bazı küçük yapıda olan meyveler. 3. <i>Biyoloji:</i> Bitkinin genetik materyalinin	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		saklandığı çekirdek.		
303.	Gobça	1. Paça, pantolon paçası.	-	BTS’de yer almıyor.
304.	Goca	1. Büyük, yaşça büyük olan. 2. Yaşlı kişiler için kullanılan hitap şekli (<i>Goca! Yarın yaylaya göçsek ne dersin</i>).	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
305.	Gocunmak	1. Çekinmek, sakınmak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
306.	Goçmar	1. İri kertenkele.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
307.	Kolağ (Kolağ)	1. Palan, semer, havudu hayvanlara bağlamada veya yük yüklemede kullanılan kalın kıl veya yünden yapılan yaklaşık 4-7 mm eninde dokunan ip.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
308.	Gonak	1. Konaklama yeri, göçbecilikte yürünebilen bir mesafeden sonra (Yaklaşık 10-15km) duraklama, dinlenme yerlerine gonak (Gonalga) adı verilir.	≠	BTS’de burada verilen ilk anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2. Anadoluda iki katlı, yüksek evre verilen isim.		
309.	Goğur (Go ⁿ ğ ^h ur; n ve h belli belirsiz söylenir)	1. Sarı, gri-beyaz karışımı renk, sar-boz karışımı renk.	±	BTS'de tanımlanan "konur" kelimesi ile aynı olduğu tartışmalıdır. BTS'de verilen "Açık sarı, boz, bozla sarı arası (öküz için)" anlamı" KKY'de kullanılan anlam ile aynıdır.
310.	Gonmak	1. Gonaklarda (konalga) geçici olarak durmak. 2. Bir yere geçici ve kalıcı olarak konmak (Orada yüklerini indirmek için yapılan ilk eylemi- konma - eylemini ifade eder) .	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
311.	Gopul	1. Çocukluk döneminin sonları, hayli büyümüş, yeni yetme (İnsan ve hayvanlar için).	-	BTS'de aynı anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

312.	Gopullanmak	1. Son çocukluk dönemine veya ilk gençlik dönemine girmek (<i>Kekliklerin palazları artık gopullanmış</i>).	-	BTS’de aynı anlamda kullanılmamıştır.
313.	Goruk	1. Olgunlaşmamış, tatlanmamış, sert ve acımtırak olan (Meyve).	±	BTS’de “Koruk” olarak verilmiş, aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
314.	Gorum (gurum)	1. İis, küçük is taneciklerinin birikmesi. 2. Çalım satma, gösteriş, kibirlenme.	±	BTS’de “gorum, gurum, kurum” olarak verilmiş, KKY ile aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
315.	Gov	1. Birincil kişilerin, ikincil bir kişi hakkında üçüncül bir kişiye kötüleme yapması, yapmadığı veya söylemediği bir şeyi sanki yapmış veya söylemiş	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır. BTS’de kelime “Dedikodu, birini arkasından çekiştirme” şeklinde

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		gibi aktarması ²		tanımlanmış, bu da kelimenin anlamını karşılamakta n uzaktır.
316.	Govlamak (gov vermek)	2. Birinci kişinin, kinci bir hakkında üçüncü bir kişiye (İkinci kişi ile üçüncü kişinin arası bozuktur) : Kötülemek, yapmadığı bir eylemi veya söylemediği bir sözü sanki yapmış veya söylemiş gibi aktarmak.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
317.	Goyulmak	1. Sertleşmek, pekleşmek, koyulaşmak. 2. <i>Mec.</i> Bir şey üzerinde yoğunlaşmak, dalmak.	±	BTS’de “ <i>Koyulmak</i> ” şeklinde verilmiş, burada verilen değişmeceli anlamda kullanılmamıştır.
318.	Göcen	1. Tavşan yavrusu.	±	KKY’de sadece tavşan yavrusu anlamındadır.
319.	Göç	1. Bir yerden başka bir yere evi ile beraber yer değiştirmek.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

320.	Göde	1. Kısa boylu, karnı şişkin insan.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
321.	Göğermek	1. Yeşermek, ortaya çıkmak, bitmek (bitki). 2. <i>Mec.</i> Gelişmek, vücut bulmak	≠	BTS'de mecazi anlamı kullanılmamıştır.
322.	Göğnüme	1. Ateşe tutulduğunda nesnenin yanmadan önceki durumunu ifade eder. Nesnenin; suyunu kaybetmesi, hafif kızarmaya başlaması, gevrekleşmesidir (kuruması ve gerilmesi). 2. <i>Mec.</i> Derin üzüntü, Gönlünü göğnüyor veya yanyor gibi hissetmesi.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamış ve ayrıca mecazi anlamı verilmemiştir.
323.	Göğnümek (Göynüme k)	1. Göğnüme durumunda olmak, bulunmak. 2. <i>Mec.</i> Ruhunu yanyor veya göğnüyor gibi hissetmek, derin üzüntü içinde olmak.	≠	BTS'de tam bu anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

324.	Gök	1. Mavi (Renk). 2. Gökyüzü, sema. 3. Ham, olgunlaşmamış.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
325.	Gölük	1. Hayvan (kötü anlamda kullanılır).	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
326.	Gömeç	1. Bir çeşit ot.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
327.	Gön	1. Deri, işlenmemiş deri.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
328.	Göñül (Göⁿğül)	1. Sevgi ve ıstırapla ilgili ruh duyularının bütünü.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır.
329.	Göt	1. Kıç. 2. Anat. Anüs 3. Argo. pis, pislik	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

		(Kişi).		diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
330.	Götçek	1. Deve havudunun arkasında devenin kıcını örten keçeden çıkıntı.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
331.	Götün Götün (Götünğ Götünğ)	1. Geri geri, geriye doğru.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
332.	Gözellikle	1. Güzellikle, iyilikle, tatlı sözle.	+	BTS’de “Güzellikle” olarak verilmiş ve aynı anlamda kullanılmıştır.
333.	Guluk	1. Bir yaşına gelmiş köpek yavrusu.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
334.	Gulun	1. Kulun, 1 yaşına kadar olan at yavrusu.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
335.	Gulunlamak	1. Kulunlamak, Doğurmak (kısarak).	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
336.	Gumpir	1. Kumpir, patates.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

337.	Gunnacı	1. Gebe (İnsan, hayvan).	+	BTS'de hayvan için aynı anlamda kullanılmıştır.
338.	Gunnamak	1. Doğum yapmak (Köpek, kedi, kurt).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
339.	Gurk	1. Kuluçka.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
340.	Gursak	1. Mide: Besinlerin yemek borusundan sonra ilk toplandığı yer (Daha çok kuşlar için kullanılmakla birlikte tüm canlılar için kullanılır).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
341.	Gorumsu (Gurumsu)	1. Goruma benzer, isli, kömürleşme sırasında etrafa yayılan koku.	-	Kelime BTS'de verilmemiştir.
342.	Guz	1. Kuytu, serin ve loş yer.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

				tarifleri yapılmıştır.
343.	Guzluk	1. Yeni doğan kuzuların birkaç ay barınması için kullanılan sazdan ve çitten yapılmış saz dam.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
344.	Guzu	1. Kuzu 2. <i>Mec.</i> Yavru, evlat	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
345.	Gülümek	1. Elini kolunu veya bacağına ip ile bağlamak (hayvan, insan).	±	BTS’de hayvanlar için kullanıldığı belirtilmiştir.
346.	Gülünmek	1. Gülünmüş olmak. 2. <i>Mec.</i> Hareket edememek (Yavrum, ağrıdan sızıdan gülündüm kaldım).	≠	BTS’de mecazi anlam verilmemiştir .
347.	Gütmek	1. Otlatmak (Büyük ve küçük baş hayvan veya kaz gibi bazı kümes hayvanları). 2. Takip etmek, izlemek, kollamak 3. <i>Mec.</i> İdare etmek, yönetmek	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
348.	Güz	1. Yılın Dört mevsiminden 3. olanı, sonbahar.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

349.	Güzle	1. Göçebecilikte güz dönemine ait yurtluk, yurt yeri veya bölgesi (Kışlık ihtiyaçları karşılamak amacı ile köylere yakın yerlerde olur).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
350.	Güzün	1. Güz döneminde, sonbaharda.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
351.	Habar	1. Haber, havadis.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
352.	Ham	1. Olgunlaşmamış (Meyve). 2. Çiğ, iyi pişmemiş. 3. <i>Mec.</i> Eğitim almamış, görgüsü az kişi.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
353.	Hangı	1. Hangi.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
354.	Hap	1. <i>Tıp.</i> Tablet, kapsül, ilaç.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
355.	Haranı	1. Odun ateşine konduğu için dışı isli, yemek yapılan, orta	±	BTS’de aynı anlamda kullanılması a rağmen

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		büyükükte tencere.		bazı farklılıklar vardır.
356.	Harım	1. Bağ veya bahęe etrafındaki çit. 2. Hayvanları (Koyun, keçi, sığır v.S) iğerde tutmağa yarayan çit. Ağıl çiti.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
357.	Hasıl	1. Yeni göğermiş veya başak yarmamış (ağmamış) ekin	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
358.	Hasım	1. Düşman	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
359.	Hatap	1. Deve havudunun önünde ve üstte bulunan ahşaptan yapılmış bir çift çatı: havudu dıştan güçlendiren ahşap çatı	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır. BTS’de “Hayvana takulan çan” olarak bir tanımlama verilmiştir. Kastedilmek

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				istenen bana göre <i>hatap çanıdır</i> .
360.	Havıtlamak	1. Deveye havudunu giydirmek	-	Bu kelime BTS'de verilmemiştir.
361.	Haya	1. Erkeklik organı, yumurtalar. 2. <i>anat.</i> Testisler.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
362.	Hayıf	1. İçten içe üzülme, yazık deme.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
363.	Hayıflanmak	1. Çok üzülme, yerinmek, söylenmek.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır.
364.	Haylamak	1. Yüreklendirmek, cesaretlendirmek (Yörük göçünde yüklü develer belden aşarken onlara yüksek sesle cesaretlendirici sözler söylemek).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve kelimenin diğer anlamları verilmiştir.
365.	Hebiçmek	1. Bebek veya çocuğu bağcak ile sırtına yüklenmek.	-	Be kelime BTS'de verilmemiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

366.	Helke	1. Daha çok süt sağılnmasında kullanılan veya yoğurt alınan orta büyüklükte kulplu bakraç.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
367.	Heybe	1. Binek hayvanlarının semerinin üzerinde konarak yanlarda bir birine sağlı sollu denk olan; içine teberi konan dokuma torbalar.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
368.	Heyye	1. Evet. 2. Bir ifadeyi veya düşünceyi tasdik etme.	+	BTS'de ikinci anlamı verilmemiştir .
369.	Hımbıl	1. Uyuşuk, ilgisiz, beceriksiz, tembel kişi.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
370.	Ho	1. Deveyi hareket ettirmek için kullanılan söz, nlem.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
371.	Hora	1. Ora, şura.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				yapılmıştır.
372.	Horanta	1. Aile halkı: Evin kadını ve çoluk çocuk.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
373.	Horata	1. Şaka, şamata, eğlence olsun diye yapılan.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
374.	Hori	1. Deveye seslenmek, deveye seslenmede kullanılan ünlem.	-	Bu kelime, BTS'de verilmemiştir .
375.	Hoyn	1. Karşıdaki kişi veya çadıra seslemek için kullanılan yüksek sesle ve uzatılarak söylenen ünlem.	-	Bu kelime, BTS'de verilmemiştir .
376.	Höçced	1. Mal, mülk.	-	Bu kelime, BTS'de verilmemiştir .
377.	Hödük	1. Kaba, eğitimsiz, görgüsüz.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				tarifleri yapılmıştır.
378.	Höke	1. Kendini beğenmiş, laubali, ukala.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
379.	Hörgüç	1. Devenin sırtında bir veya iki tane olabilen çıkıntı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
380.	Hörtletmek	1. İpi kalın eğirmek.	≠	Kelimenin anlamı BTS’de bu şekilde verilmemiştir .
381.	Ih	1. Deveyi çöktürmek için kullanılan hitap, ünlem.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
382.	Ihlamak	1. Deveyi çöktürmek için “ih” demek. 2. Yorgunluktan dolayı sesler çıkarmak.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
383.	İklğ (ıklık)	1. Kabak kemane.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

384.	Ildır ıldır etmek	1. Parıldamak, ışıldamak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
385.	Ildız	1. Yıldız.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
386.	İli	1. Ilık, ıssı: Çok soğuk ve çok sıcak olmayan.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
387.	İltmak	1. Isıtmak, ılık yapmak.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
388.	Iramak	1. Uzaklaşmak, gözden uzak olmak, açılmak (ara)	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
389.	İrham	1. Yünden dokunan çubuklu ve renkli deseni olan, örtü, yatak örtüsü.	-	BTS’de bu kelime verilmemiştir .
390.	Istar	1. Kilim ve halı dokumada kullanılan ağaçtan yapılmış tezgâh.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
391.	İbik	1. Kuş gagası. 2. Kıyı, kenar.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış,

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
392.	İğdiş	1. Erkeklik organı (Yumurtaları) alınarak veya fonksiyon kaybına uğratarak kısırlaştırma.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
393.	İğdiş etmek	1. Erkeklik organlarını çıkararak, burarak kısırlandırmak, enemek.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
394.	İğlemek	1. İğ ile dağlamak, tedavi amaç ile kızgın iğ ile vücudunu yakmak. 2. <i>Mec.</i> Eleştirmek.	≠	Kelimenin anlamı BTS’de bu şekilde verilmemiştir .
395.	İkircik	1. Tereddüt, ikilem içinde olma durumu.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
396.	İkircikli	1. Tereddütlü, şüpheli, kararsız, kuruntulu.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
397.	İkirciklenmek	1. Tereddüt içinde olmak, ikilem içinde bulunmak, kuşkulanmak.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

398.	İlan	1. Yılan.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
399.	İlik	1. Omurga kanalındaki sinir dokusu: Omurilik. 2. Sinir, sinir dokusu (Vücuda dağılan sinirler).	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
400.	İlmik	1. Düğüm, bağ.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
401.	İlmik atmak	1. Düğümlemek, ilmiklemek.	≠	BTS'de aynı anlamdı kullanılmamıştır.
402.	İncik	2. Hayvanların topuğu, ayak bileği.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
403.	İrim	1. Kenar, tarla sınırını oluşturan ince şerit.	≠	BTS'de aynı anlamdı kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

404.	İteği	1. Ekmek atılırken (Yufka yapılırken) senidin altına konan örtü (önceleri dokuma, sonraları bez).	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
405.	Kakınç	1. Birinin utanılacak bir şey yapan birine öfkelenmesi durumunda, o olayı kullanarak kötü söz söylemesi, yüze vurması, başa kakması.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır ve bu sözlükte verilen açıklamalar kakınç kelimesini karşılamaz.
406.	Kaklık	1. Kayaların üstünde yağmur sularının biriktiği çukurlar.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
407.	Kaşan (Kaşang)	1. Devenin idrar yapması (İşemesi): Göç sırasında develerin işemesi için verilen süre, mola.	±	BTS’te aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
408.	Katar	1. Kervan, göç kervanı. 2. Ardı ardına dirkenmiş olan.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				yapılmıştır.
409.	Katarlama k	1. Ardı ardına dirkemek (deve), katar yapmak .	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
410.	Katık	1. Suyunu çekmiş peynir ve çökeleğin karıştırılması ile elde edilen ve derilerde (tulumlarda) saklanan katı yiyecek.	≠	BTS'de aynı anlamda kullanılmamıştır.
411.	Kavramak	1. Bir şey temas ederek tutmak, eliyle tam tutabilmek. 2. <i>Mec.</i> Anlamak, bilmek.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
412.	Kavraşma k	1. Karşılıklı (Dönüşümlü fiil) temas etmek ve birbirinden kuvvetlice tutmak (Güreş)	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
413.	Kebeng	1. Yüksek dağlarda, ara ara dikleşen yerler (<i>Şu kebengi de aştık mı tamamdır</i>) .	-	Bu kelime BTS'de yer almıyor.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

414.	Keceve	1. Küçük çıkılık: İpin gelep yapılıp keceve adı verilen bu çıkılığa yerleştirildikten sonra, ip daha büyük çark yardımı ile iğ üzerinde dönen masırlara (makara) sarılır.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, diğer başka anlamı da verilmiştir.
415.	Keçe	1. Yünün kabartıldıktan (tulup) sonra sıcak suyla baskılanması sonucunda elde edilen yüz yazgı.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
416.	Kefki	1. Banyo yaparken veya suyu bir kaptan diğer kaba aktarırken kullanılan yuvarlak, su kabağında yapılmış kap, kepçe.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
417.	Kekil	1. Kâkül: Alında bırakılan saç sarkıntısı.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
418.	Kekrem	1. Hoş olmayan bir durum, yanlış bir sözünden dolayı veya sözünü yerine getirememesi durumunda utanma.	-	Bu kelime BTS’de verilmemiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

419.	Kelif	1. Dağlarda kurulan derme çatma ev (Hayvancılık veya bağ bakımı) 2. Ayakyolu, tuvalet.	±	BTS'de 2. anlamında kullanılmamıştır.
420.	Keme	1. Fare, Sıçan.	±	BTS'de anlamı farklı verilmiştir.
421.	Kemirmek	1. Bir şeyi dişlemek, dişleyerek parçalamak.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır.
422.	Kemrişmek	1. Karşılıklı biri birini ısırarak (Daha çok hayvanlar için kullanılır). 2. Mec. Sevişmek 3. Bir biri ile çekişmek, sözle yaralamaya çalışmak	≠	Kelimenin BTS'de mecazi anlamı kullanılmamıştır.
423.	Ken	1. Kenar.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
424.	Kenger	1. Yüksek yerlerde biten ve sütünden sakız yapılan bitki.	≠	Kelime, BTS'de aynı anlamda kullanılmamıştır.
425.	Kepenek	1. Çobanların soğuktan ve	±	BTS'de aynı anlamda

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yağmurdan korunmak amacı ile giydiği keçeden yapılmış kalın paltoya bezer örtü.		kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
426.	Kepir	1. Taşlık ve kayalıklı yer.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
427.	Kepmek	1. Uzun veya zorlu bir yolculuktan sonra yorgun düşmek, bitmek.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
428.	Kerkmek	1. Erkeğin, (giysisiyle veya çıplak olarak) erkeklik organını dışıye (kapalı olarak veya açık) sürtmek; bunu ritmik hale getirmek (Hayvan ve insan).	±	BTS’de biraz farklı anlamda kullanılmıştır.
429.	Kerte	1. Derece, belli birimler ölçütündeki nokta (<i>Yirminci kerteğe kadar doldur</i>).	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
430.	Kertik	1. Daha çok ölçme veya başka bir amaçla işaret koymak için yapılan çentik, gedik.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
431.	Kertiklemek	1. Bir ağaçta ölçüm yapmak amacı ile işaret koymak,	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		kertik açmak		.
432.	Kertmek	1. Çentik atmak, oymak. 2. <i>Mec.</i> Sözleşmek, o işin ileride olacağına karşılıklı olarak söz vermek (Anadolu'da beşikteki çocukların evlenesi için yapılan kertme).	≠	BTS'de burada verilen mecazi anlamında kullanılmamıştır.
433.	Kesecek	1. Makas.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır.
434.	Kesinti	1. Taklit edilen veya alay konusu olan durum veya kişi. 2. Sütün kesilmiş durumu. 3. Bir işin, sürecin kesintiye uğraması.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
435.	Kesmek	1. Bir şeyi kesici bir aletle ikiye bölmek, ayırmak. 2. Bir şey, işi sonlandırmak. 3. Taklit etmek, alay konusu yapmak.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır.
436.	Kestirme	1. Dolambaçlı olmayan, direk gidilen, varılan,	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış,

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		iki nokta arasındaki en kısa yol. 2. Tahmin, öngörü.		kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
437.	Kestirmeden	1. Kestirmeden, en kısa yoldan 2. <i>Mec.</i> Lafi uzatmadan (sonuca bağlama).	≠	BTS’de mecazi anlamı verilmemiştir.
438.	Keş	1. Ayranın kaynatılması sonrasında ortaya çıkan çökelti.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır. BTS’de “Yağı alınmış süttten veya yoğurttan yapılan peynir” şeklinde tanımlanmıştır. Bu kesinlikle yanlış. Çünkü Yoğurtan peynir yapılmaz.
439.	Keşkah	1. Kıрма mısır veya buğdaydan yapılmış bol tereyağlı aş (Pilav).	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
440.	Kevki	1. Elde çamaşır yıkarken veya yıkanılırken su dökmek için kabaktan yapılmış	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		kap.		anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
441.	Kırdırmak	1. Ölmesine sebep olmak. 2. Göbek atmak.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
442.	Kırılmak	1. Ölmek, Soğutan, açlıktan, hastalıktan toplu olarak ölmek. 2. <i>Mec.</i> Bir durumun şiddetini vurgulamak (<i>Açlıktan kırıldık</i>). 3. <i>Mec.</i> Azalmak (Rüzgârın, karın şiddeti). 4. <i>Mec.</i> Azalmak (umut). 5. <i>Mec.</i> Cesaretini Kaybetmek. 6. <i>Mec.</i> Darılmak, üzölmek.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
443.	Kışlak (Kışlağ)	1. Göçebelerin kışın nispeten sıcak geçen bölgelerde (Akdeniz ve Ege sahilleri) kış mevsimine geçirdikleri yer veya yurt.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
444.	Kıvrak	1. Çabuk, hızlı.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış,

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

				kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
445.	Kıvrılmak	1. Bükülmek, eğilmek. 2. Ayaklarını karnına çekerek büzülmek.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
446.	Kızmak	1. Bir şeyin sıcaklığının artması. 2. Kızmak, öfkelenmek.. 3. Isınmak.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
447.	Kilim	1. Yün ipinden ıstar tezgâhında dokunan çeşitli renkte motif ve desenleri olan yazgı veya örtü.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
448.	Kirinci	1. Yoz devenin iğdiş edilmemiş 3-5 yaşındaki erkeğine verilen isim.	≠	BTS'de kelimenin anlamı bu şekilde verilmemiştir .
449.	Kirkit	1. Kilim veya halı dokumacılığında atkı ipini sıkıştırmak için kullanılan ağaçtan yapılmış, tarak, kilim tarağı.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				yapılmıştır.
450.	Kirmen	1. İpi eğirerek üretmeye yarayan ağaçtan yapılmış gereç.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır.
451.	Koç	1. Koyunculukta damızlık olarak kullanılan koyunun erkeği. 2. <i>Mec.</i> Başarılı bir işi öğmek (övmek) için koça benzetme yolu ile yapılan seslenme, haylama veya buna benzer durum.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
452.	Koşmak	1. Seğirtmek. 2. Yoldaş vermek, yanına arkadaş vermek, Öğrünün (Çiftin biri) görevini üstlenmek eskortluk yapmak. <i>Öküziin yanına kendini koştı ve çifti sürdü.</i>	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
453.	Kovuk	1. İn, mağara, boşluk (Bir şeyin gövdesinde).	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

454.	Kömbe	1. Mayasız yapılır. Saç altındaki korda veya külde yapıldığından saç kömbesi de denilmektedir. Pişen kömbeler daha sonraları tereyağında ufalanarak yenilebilir.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
455.	Köpen	1. Develeri soğuktan korumak amacı ile çuldan yapılmış görgücünün geçtiği yer delik olan örtü.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
456.	Kösme	1. Tahta, mertek: <i>Kös</i> (uzat) kelimesine <i>me</i> ekinin eklenmesi ile isim yapılmıştır.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
457.	Kösmek	1. Yatırmak (boylu-boyunca). 2. Uzatmak, uzanmasına sebep olmak (Boylu boyunca veya bacağı): <i>Ayağını yorganına göre kös.</i> 3. <i>Mec.</i> Dövmek, döve döve yatmasına neden olmak.	≠	BTS’de aynı anlamda kullanılmamıştır.
458.	Köstek	1. Hayvanların hareketlerini	≠	BTS’de mecazi

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		engellemek için (Kaçmasını önlemek için) ayaklarının bağlanmasına yarayan ip. 2. <i>Mec.</i> Engellemek, engel olmak.		anlamında kullanılmamıştır.
459.	Kösteklemek	1. Hayvanlara köstek vurmak. 2. <i>Mec.</i> Engel olmak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamının tarifi yapılmıştır.
460.	Kösülmek	1. Uzanmak, yatmak.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamının tarifi yapılmıştır.
461.	Kösülü	1. Yatar durumda, up uzun uzanmış durumda.	-	Bu kelime BTS’de verilmemiştir.
462.	Köşek	1. Doğumdan bir yaşına kadar olan deve yavrusu.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
463.	Kötek	1. Sopanın küçüğü.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
464.	Küçüme (Qüçüme)	1. Bağçak veya kilim dokunurken karşılıklı olarak iplerin yer değiştirmesini sağlayan (Bu şekilde enlemesine kirit vasıtasıyla ip geçirilir) ipler.	-	kelime BTS'de verilmemiştir .
465.	Küflen	1. Hayvanların toz ve güneş banyosu yaptığı yere verilen isim (Burası yuvarlak ve tozlu bir yerdir).	-	Bu kelime BTS'de verilmemiştir .
466.	Kükremek	1. Yüksek sesle bağırmak, gürültü yapmak 2. Kabarmak, taşmak (Deniz, ırmak).	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
467.	Kükreşmek	3. Birbirine kükmek birbirine yüksek sesle bağırmak, saldırıcakmış gibi yapmak.	-	Bu kelime BTS'de verilmemiştir .
468.	Kükürt	1. Maya ile lökün (Yoz damızlık erkek) çiftleştirilmesinde n olan 3-5 yaşındaki iğdiş	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		edilmemiş erkek deve.		
469.	Küllük	1. Çadır içinde yanan ateşten arta kalan küllerin ve çöpün atıldığı yer.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
470.	Külük	1. Yufkaya göre kalın olan ve saçta pişirilen ekmek.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
471.	Külüng	1. Kayaları kırmaya yarayan çelikten yapılmış, ağır ve silindir biçimindeki alet.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
472.	Külüstür	1. <i>Argo</i> . İşe yaramaz, fonksiyonu kaybetmiş, eski	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmamıştır.
473.	Kürnemek	1. Koyunların sıcakta birbirine sokulması, uyuklaması veya uyuması. 2. <i>Mec</i> . Bir arada boş boş, uyuşuk uyuşuk oturmak veya uzanmak, vakit geçirmek.	≠	BTS’de kelimenin mecazi anlamı verilmemiştir.
474.	Kürneşmek	1. Koyunların sıcakta bir araya toplanması ve uyuklaması. 2. <i>Mec</i> . Grup	-	Bu kelime BTS’de verilmemiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		halinde iş yapmadan, tembel tembel oturmak, boş vakit geçirmek.		
475.	Küymek	1. Razı olmak, kabul etmek.	≠	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
476.	Lök	2. İğdiş edilmemiş damızlık olarak kullanılan 5 yaş ve üzerinde yoz erkek deve.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
477.	Mağlıç	1. Çekirdeği çıkarılmış pamuk.	±	BTS’de “Çekirdekli pamuk veya pamuk” olarak tanımlanmıştır.
478.	Masır	1. Makara: Dokumacılıkta mekiklerin içine konan ip sarılmış makara.		
479.	Mat	1. Rezil olma, kepaze olma, maskara olma.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
480.	Mat olmak	1. Rezil olmak, kepaze olmak, ayıplanmak (Bu aile içi tartışmaya son verelim. Millete mat olduk!).	-	BTS’de yer almıyor.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009

481.	Maya	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yoz dişi deve ile buhurun (buğra) çiftleştirilmesinde n olan 5 yaş ve üzeri dişi deve. 2. <i>Mec.</i> Özü, atalardan getirdiği kültürel ve biyolojik özellikleri. 3. <i>Mec.</i> Güzel kız veya bayan. 4. Sütü yoğurda dönüştüren madde. 	≠	Kelimenin anlamı BTS’de farklı verilmiş ve bunun yanında diğer farklı anlamları tariflenmiştir.
482.	Meğer (se)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oysa, gerçekte (Karşıtlık bildiren bağlaç). 	+	BTS’de aynı anlamı kullanılmıştır.
483.	Me^{gh} (ğ ve h belli belirsiz söylenir)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Al, işte. 	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
484.	Mekik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yanlamasına atılan (Atkı, argaç) iplerin dokunmasında kullanılan içinde masırın (İpin sarılı olduğu makara) bulunduğu ağaçtan yapılmış söbü alet. 	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

485.	Mekiş	1. Çene, alt çene.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
486.	Melik	1. Şaç demetinin örgü haline getirilmiş hali.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
487.	Mentivar	1. Ağustos ayında açan ve yükseklerde yetişen güzel kokulu bitki, ölmez otu.	≠	BTS’de anlamı farklı verilmiştir.
488.	Merdek	1. Ev yapımında çatıya konan ince tomruk.	≠	BTS’de anlamı farklı verilmiştir.
489.	Meret	1. Hoşa gitmeyen şeyler ve durumlar için kullanılan ünlem, söz.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
490.	Merkep	1. Eşek.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
491.	Mih	1. Çivi.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				yapılmıştır.
492.	Muğar	1. Pınar, su kaynağı.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
493.	Mundar	1. Kokuşmuş, bozulmuş. 2. Kendi kendine ölmüş, hayvanların İslami kurallara göre kesilmemesi, kuşların vurulmaması.	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış (murdar), kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
494.	Murayı	1. Kendini olduğundan farklı gösterme, her şeyi beğenmeyen.	-	Bu kelime BTS’de yer almıyor.
495.	Nacır	1. Beserek ile yoz devenin çiftleştirilmesinde n elde edilen deve cinsidir. Eğilleştirilmesi zor bir deve cinsidir.	-	Bu kelime BTS’de yer almıyor.
496.	Nor	1. Peynir suyunun kaynatılması ile elde edilen çökelti, süt ürünü.	+	BTS’de aynı anlamdı kullanılmıştır .
497.	Oba	1. Bir grup göçebe çadırı (Aynı sülaleden olabilir veya olmayabilir). 2. Komşu (çadır). 3. Diğer oba grupları, Yabancı	≠	BTS’de, “Göçebelerin konak yeri olarak verildikten sonra Yahya Kemal’den örnek

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		(oba, obalar).		<p>verilmiş. <i>“Yarın daha gün ışımadan kovduracağı m onları obadan.”</i> Yukarıdaki örnek cümle oba tanımına uyur mu? Allah aşkına! Sanıyorum, Abdükadir İnan’ın Moğollarda adak yeri anlamına gelen <i>oba</i> kelimesi temel alınarak kelimenin tanımı yapılmıştır. Ama bana göre kesinlikle yanlıştır.</p>
498.	Ocaklık	1. Çadırın içinde ateş yakılan yer.	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
499.	Oğlak	1. Bir yaşına kadar olan erkek veya dişi keçi yavrusu.	≠	BTS’de kelimenin bu anlamda tarifi yapılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
 and History of Turkish or Turkic
 Volume 4/4 Summer 2009*

500.	Oņmak (Oⁿęmak)	1. İleride iyi olmak, gelecekte kutlu olmak.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
501.	Oklāęa	1. Oklava: Hamur bezelerini senit üzerinde ağmaya, genişletmeye yarayan ağağtan yapılmış yuvarlak gereç.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
502.	Oku	1. Davet, çağrı (Özellikle düğünlerde davet edilen kişiye davet anlamı taşıyan bir havlu, mendil gönderilerek yapılır).	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
503.	Oku vermek (Göndermek)	1. Davet etmek, çağrı yapmak.	+	BTS'de aynı anlamdı kullanılmıştır .
504.	Oluk	1. Su kaynağının akıtılmasına yarayan üstü oyulmuş dal veya ağağtan yapılmış gereç. 2. Uzunlamasına oyulmuş.	±	BTS'de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
505.	Onculayın	1. Bir kişi tarafından bilinen, hoş olmayan bir deneyimin bilenen benzer bir olaya atıfta bulunularak ve benzetme	+	BTS'de biraz eksik olmakla birlikte aynı anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yapılarak ifadesi: O hesaptan, onun tecrübe ettiği gibi.		
506.	Otlak	1. Otlu. 2. Göçebecilikte daha çok kışın koyunların yayıldığı (Otladığı) alanlar: Bu alanlara ödenen paraya otlak parası denir.	+	BTS’de biraz eksik olmakla birlikte aynı anlamda kullanılmıştır .
507.	Oynaşmak	1. Birbiriyle oynamak (Çocuklar). 2. Güzel vakit geçirmek. 3. Sohbet etmek, sevişmek (İki Sevgili)	+	BTS’de biraz eksik olmakla birlikte aynı anlamda kullanılmıştır .
508.	Oyuk	1. Oyulmuş, yontulmuş, Çukur	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
509.	Oyuk	2. Oyulmuş, yontulmuş, Çukur	±	BTS’de aynı anlamdı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
510.	Öğdül	1. Düğünlerde ve toylarda mavzerle yapılan atış	±	Kelime, BTS’de aynı anlamdı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yarışlarında hedefi vurana ve yarışı kazanana verilen ödül, mükâfat.		kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
511.	Öğey	1. Aynı anadan ve babadan olmayan, üvey, sonradan aileye katılan.	±	Kelimenin BTS’de “üvey” olarak anlamı verilmiştir. Ayrıca farklı anlamlarda gelmektedir.
512.	Öğmek - Ö ^{nğ} mek- (n ve h sesi vurgusuzdur, bellibelsiz söylenir)	1. Gizlice beklemek, pusuya düşürmeye çalışmak 2. Pusu Kurmak	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
513.	Öğrek	1. Bir aygır güdümünde atların oluşturduğu topluluk, at sürüsü, yıldı. 2. Bir canlının yaşadığı alan, saha.	±	BTS’de aynı anlamı kullanılmış, kelimenin diğer anlamlarının tarifleri yapılmıştır.
514.	Öğrü (Öğürü)	1. Bir çiftin her biri, birinin yerini tutan veya benzeri, bir şeyle aynı özellikleri taşıyan.	-	BTS’de bu kelime verilmemiştir.
515.	Öğün	1. Yemek zamanı, yemek vakti. 2. Kez, defa (Üç öğün yemek	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yeriz).		anlamlarının tarifi verilmiştir.
516.	Ök	1. Deveyi durdurmak için söz, ünlem.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
517.	Ölçermek	1. Odun atarak ateşi kuvvetlendirmek, sönmeğe yüz tutmuş ateşi kuvvetlendirmek, ateşi karıştırarak canlandırmak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
518.	Ömük	1. Boğaz, gırtlak, soluk ve yemek borusu.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
519.	Öncek	1. Etek.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
520.	Örgülük	1. Ölüsü olma durumu, yeni ölüm olmuş aile.	≠	
521.	Örgülük evi	1. Yeni ölüsü olan aile, yeni ölüm olmuş aile.	-	
522.	Öndüğün (Öndün)	2. Bir kaç gün önce.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

523.	Örlemek	1. Hayvanın hareketlerini tamamen engellemeden bir miktar hareket olanağı sağlayacak şekilde ön iki ayağını birbirine bağlamak, köstemek 2. Uzun bir iple bağlamak.	≠	BTS'de 1. anlamda kullanılmamıştır.
524.	Örü	1. Kışın koyunların sabaha yakın otlatılması, yayılmaya götürülmesi.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
525.	Öskü	1. Yanan odunun yarı közleşmiş veya kömürleşmiş kısmı.	-	BTS'de bu kelime verilmemiştir.
526.	Öş	1. Gecenin karanlığı, karanlık basmış veya sabah henüz olmamış, karanlık.	+	BTS'de bu anlamda kullanılmıştır.
527.	Ötürmek	1. İshal olmak. 2. <i>Mec.</i> Çok korkmak.	≠	BTS' te mecazi anlamı verilmemiştir.
528.	Öz	1. İnsanın yapısı. 2. <i>Mec.</i> Can, Yürek, iç. 3. Suyun çıktığı yer, suyun başı, kaynak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		4. Sulak ve çayırılık yer, alan.		
529.	Özek	1. İnsanın canlılığı, gücü, kuvveti (<i>Özeğim kesildi</i>). 2. Otlı yayımlı yer.	≠	BTS’de 1. anlamda verilmemiştir.
530.	Özengi	1. Ayak tabanı, ayak tabanının dış kısmı. 2. Atın eğerinde iki taraflı basılarak çıkılan demir halka.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
531.	Palan (palanğ)	1. İçi kamyş veya yünden, dışı keçeden yapılan eşek semeri.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
532.	Palaz	1. Keklik (Kaz, ördek, güvercin) yavrularının (civciv) hayli büyümesi, 2 aydan sonraki durumu, kendi kendine uçması.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
533.	Palazlama k	1. Büyümeye başlamak, ele gelmek, uçağa başlamak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

534.	Paldım	1. Palan veya semerin öne gitmesini engelleyen, hayvanın arka bacaklarının dolanan kolan.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
535.	Pambık	1. Pamuk.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır.
536.	Pek	1. Katı, sert. 2. <i>Mec.</i> Cesur, korkusuz. 3. Daha çok, daha.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
537.	Pekimek	1. Eşyayı bir hayvana sıkıca bağlamak, tespit etmek. 2. Bir şeyi hareket halindeki bir araca sıkıca bağlamak. 3. Sıkıca bağlamak (Kadınlar çocukları sırlarında taşırken).	-	BTS'de bu kelime verilmemiştir.
538.	Pekiştirme k	1. Pekiştirmek, sertleştirmek, katılaştırmak. 2. Sağlamlaştırmak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

539.	Pekitmek	1. Sıkı bağlamak, tespit etmek, ipleri biraz daha sıkılmak (Germek).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
540.	Pekleşmek	1. Katı hale geçmek, sertleşmek, sıkılaşmak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
541.	Pelit	1. Meşe.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
542.	Pelit giliği	1. Palamut.	-	BTS’de bu tanım verilmemiştir .
543.	Peltek	1. Konuşması akıcı olmayan, söyleyişi (telaffuzu) düzgün olmayan. 2. <i>Tıp.</i> Dizartirik, artikülasyon bozukluğu.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
544.	Perişan	1. Yörüklerin gelin alma törenlerinde gelinin duvağındaki gümüş süs ve takılar. Duvaklarda biri başın önüne, diğeri de başın arkasına gelen iki	≠	BTS’de bu anlamda verilmemiştir .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		adet perişan vardır.		
545.	Peşkir	1. Havlu.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
546.	Por	1. Gevşek, sert olmayan.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
547.	Pörtlek	1- Çıkkın, ileri fırlamış, ileri taşmış.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
548.	Purçak	1. Ağaçların baharda tomurcuklanması, tomurduk açması.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
549.	Pusat	1. Elbise, giysi.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
550.	Pusmak	1. Keklik yavrularının tehlike karşısında, korkudan bir ot parçasını karnı üzerine alarak sırt üstü yatarak saklanması. 2. <i>Mec.</i> Kokudan dolayı sinmek, saklanmak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
551.	Putur	1. Çok miktarda çıkıntılı olan	≠	BTS’de bu anlamda

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yüzey, düz olmayan yüzey (Elin niye böyle putur putur?).		kullanılmamıştır.
552.	Pür	1. Bazı cins ağaçların dalındaki ince veya iğne yapraklar (Çam ardıç, ladin), bu yapraklı dalın hepsi (Pürler ısıtılarak bazı hastalıkların tedavisinde kullanılır-halk tıbbı).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
553.	Püseng püseng	1. Yağmurun ağır ağır, yavaş yavaş yağması.	+	BTS’de aynı anlamda verilmiştir.
554.	Sabı	1. Küçük çocuk. 2. <i>Mec.</i> Yetim, bakıma ihtiyacı olan.	≠	BTS’de mecazi anlamda kullanılmamıştır.
555.	Sağır	1. Kulakları az duyan veya hiç duymayan.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
556.	Sak	1. Çabuk duyan, tetikte, uykusu hafif, hemen uyanan.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

557.	Sakar	1. Alnında beyaz lekesi olan at, koyun, keçi 2. Dikkatsiz, tedbirsiz veya ters kimse.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
558.	Sakızlak	1. Üzerinde “çıt lak” isimli meyvesi olan ağaç çeşidi, diş budak ağacı.	≠	BTS’de bu anlamda verilmemiştir.
559.	Salamak	1. Koyunların belli bir mınıtkada yayıldığı ve gezdiği yer.	-	Bu kelime BTS’de verilmemiştir.
560.	Salang	1. Yapılması, dolaşılması gerekli yerler (<i>Kuyun sürüsü salangını almadı - Sürü gerekli yerleri dolaşmadı, bu nedenle karnı aç olabilir-</i>).	-	Bu kelime BTS’de verilmemiştir.
561.	Salt	1. Yalnız, sırf. 2. Her zaman.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
562.	Samıt	1. Anlama güçlüğü çeken.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
563.	Sayacak	1. Üzerine ekmek sacının konduğu üçayaklı demir gereç. Saç ayağı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				tarifi verilmiştir.
564.	Sazak	1. Mut (mersin) çalısı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
565.	Seğirtmek	1. Koşmak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
566.	Selen (Selenğ)	1. Haber, ses (Daha çok <i>ses selenğ</i> deyiminde kullanılır- <i>tepelere çık bakalım, bir ses selenğ var mı?-).</i>	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
567.	Senit	1. Üstünde yufka yapılan düz ağaçtan yapılmış yuvarlak gereç.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
568.	Sepen	1. Rüzgârla hızla gelen ve yoğun olan kısa süreli yağış.	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
569.	Seğirmek (seyrimek)	1. Bir uzuvdaki kasların istem dışı ve ritmik olarak hızlı bir şekilde kasılıp gevşemesi	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

570.	Sırnak	1. Hayvan toynaklarının arka kısmı.	≠	BTS’de bu anlamda verilmemiştir.
571.	Sırt	1. <i>Anat.</i> Gövdesinin arkasında bel ile boyun arasında kalan kısım. 2. Giyecek, elbise.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
572.	Sırtlankılıç	1. Bukalemun.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
573.	Sicim	1. Kalınlığı çok olmayan ip, ince ip.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
574.	Siğmek	1. Hayvanların üreme organlarından salınan koku bırakan koyu sıvı.	≠	BTS’de bu anlamda verilmemiştir.
575.	Silkelemek	1. Silkmek eylemini tekrarlayan tarzda yapmak. 2. <i>Mec.</i> Yarışta yenmek.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
576.	Silkmek	1. Bir eşyayı elleri arasında tutarak sallamak (<i>Elindeki yağlığı silkti ve dürerek cebine koydu.</i>) 2. Bırakmak, koymak	≠	BTS’de kelimenin 2. anlamında ve mecazi anlamda kullanımı yoktur.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		(Eteğindeki darıyı yere silkti). 3. Sallamak, sarırmak, yenmek. (Pehlivan beni bir solukta silkti, geçti).		
577.	Sitil	1. Çadırın dört yanını çevreleyen ve her biri ayrı parçadan oluşan keçi kılından yapılmış çul.	±	BTS’de aynı anlamda”kull anılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
578.	Soⁿğhura	1. Sonra.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
579.	Sorguç	1. Reçine, akma: Eskiden kadınların eteklerini veya bacak kıllarını temizledikleri ağaç reçinesi, akma.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
580.	Söbü	1. Tam yuvarlak olmayan, kuru fasulye şekline bezeyen.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
581.	Söğen	1. Hayvanları takmak, çadırları kurmak için kullanılan yere çakılan bir ucu sivri sopa.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

582.	Sömek	1. Yün kabartıldıktan sonra (tulup)yuvarlanarak silindirik yapıya sokulması. Kirmen ile ip eğrilirken kola dolandır.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
583.	Suluk	1. İnsanların yanında taşıdığı su kabı. 2. Hayvanların sulandığı yer.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
584.	Süksün	1. Ense.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
585.	Sülün	1. Baş takkeli, kuyruğu uzun bir kuş türü. 2. <i>Mec.</i> İnce, zarif, uzun.	≠	BTS'de mecazi anlamı verilmemiştir.
586.	Sündürmek	1. Bulunduğu fiziki şekilden daha fazla uzatmak. 2. Sünmesine sebep olmak, çekerek uzatmak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
587.	Sünmek	1. İki uçtan tutarak uzatmak, bir uçtan çekerek uzatmak, esnemek.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2. <i>Mec.</i> Vermek , uzatmak		tarifi verilmiştir.
588.	Sürü	1. Hayvanların toplu ve çoklu halde bulunmaları.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır .
589.	Süymek	1. Uzamak, esneyerek uzamak, kayar gibi hızlı hareket etmek. 2. <i>Mec.</i> Süyüp gitmek: Kayıp gitmek.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
590.	Süzek	1. Sütün süzüldüğü ince bez veya tülbent.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
591.	Şipidik	1. Terlik.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
592.	Şişek	1. Koyunun 7-19 ay arası dişi yavrusu, kuzularsa koyun adı verilir.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
593.	Şorlamak	1. <i>Şor</i> diye ses çıkarak akmak. 2. Yüksek bir basınç altında	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		gürültü çıkararak, fişkıarak akmak.		anlamlarının tarifi verilmiştir.
594.	Şumul	1. Akıl, bilinç, şuur.	-	Kelime BTS'de verilmemiştir.
595.	Tan	1. Şafak, günün aydınlanmaya başlaması.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
596.	Tanımak	1. Önceden bilmek 2. Bakmak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
597.	Tapır	1. Taşlık ve kayalık yer.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
598.	Tarak	1. Dağların yamaçlarında ve belde hayvanların belli belirsiz yaptığı ince patika yol, geçit. 2. Saçları taramak için kullanılan gereç.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
599.	Tay	1. Atın 1 ile 3 yaş arasında olan erkek veya dişi	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		yavrusu.		ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
600.	Tay Geldi	1. <i>Deyim.</i> Evli ve çocuklu olan bir kadının kocasında ayrıldıktan sonra başka biri ile enlenmesi durumunda çocuğa <i>tay geldi</i> denilmektedir.	-	Bu deyim BTS’de verilmemiştir .
601.	Teberik	1. Hatıra, andaç, anı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
602.	Tefek	1. Üzüm bitkisinin yaprağı, asma yaprağı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
603.	Ten	1. İnsanın derisi. 2. Vücut, gövde.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
604.	Tengerek	1. Yuvarlak, daire şeklinde.	-	Bu kelime BTS’de verilmemiştir . Altay’larda yaşayan Teleütler, arabaya

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				<i>teğrek</i> derler. Tengerek kelimesinin de buradan gelmesi muhtemeldir (Divitçioğlu, S. 2006).
605.	Tepmek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ayak tabanı ile vurmak. 2. Ayak tabanı ile vurarak, basarak, sıkıştırmak. 3. Çifte atmak (At, eşek). 4. Çok yorulmak, takatinin kalmamasına kadar yorulmak. 	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
606.	Tepsermek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurumaya başlamak (kurumaya yüz tutmuş, kurumaya başlamış, tam kuru veya ıslak olmayan durumun ifadesinde kullanılan ve tam kuruluğa kadar geçen belli bir süreci gösteren eylem). 	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
607.	Terki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eğerin arka kısmı. 	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

608.	Tetir	1. Yapışkan, yapışkanlık (Şeker, tatlı gibi yiyeceklerin elde, vücutta bıraktığı yapışkanlık).	≠	Kelime, BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
609.	Teze	1. Taze, dalından yeni koparılmış. 2. Yeni.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
610.	Tıska	1. Fiske.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
611.	Toka	1. Yuvarlak bir şeyin bir sap ile gövdeye bağlaması: Bu durumdaki nesnelere verilen isim. Süslemelerde kullanılır. 2. Saç tutamını bir arada tutmaya yarayan gereç.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.
612.	Tokat	1. Yüze el ayası ile vurma. 2. Hayvanların hapis edildiği yer (Eğer bir zarara sebep olmuş ise).	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının tarifi verilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

613.	Toklu	1. Yedi veya sekiz ayını doldurmuş, yünü kırkılmış erkek veya dişi koyun yavrusu.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
614.	Tokmak	1. Çadır kazığını çakmak için kullanılan, çekice benzeyen ağaçtan yapılmış gereç.	±	BTS'de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
615.	Tokuç	1. Çamaşır yıkanırken çamaşırı dövmek için kullanılan ağaçtan yapılmış gereç.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
616.	Tomar	1. Deste.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamıştır.
617.	Topak	1. Yuvarlak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
618.	Topal	1. Ayağından sakat olan, yürürken aksayan.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
619.	Topalak	1. Yerde yumruları olan bir çeşit bitki.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve bunun

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
620.	Tor	1. Eğilştirilmemiş, terbiye edilmemiş, ürkek ve çekingen.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
621.	Toy	1. Şölen: Güreş, cirit ve atıcılık yarışlarının yapıldığı yemekli-şölen, organizasyon (Düğün anlamında kullanılmaz). 2. Genç, deneyimsiz, ters, söz anlamaz, görgüsüz, ürkek.	≠	Kelimenin 2. anlamı BTS’de farklı verilmiştir.
622.	Tömermek	1. Çömelmek.	-	Kelime BTS’de verilmemiştir.
623.	Tuluk	1. İçine yoğurdun dökülerek, bişşekle dövülerek tereyağı çıkartılan deriden yapılmış büyük kap.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
624.	Tünğlümek	1. Yüksekçe zıplamak, atlamak.	-	Kelime BTS’de verilmemiştir.
625.	Uçuk	1. Rengini atmış, rengi açılmış.	±	BTS’de kullanılmış

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2. Dudaklarda kabuklu yara.		ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
626.	Ulmak	1. Solmak, canlılığını yitirmek.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
627.	Uluk	1. Solmuş ve canlılığını yitirmiş olan, ulmuş. 2. Temizliğe dikkat etmeyen, hijyenik kurallara dikkat etmeyen (Kadınların ev işlerinde).	±	BTS’de benzer anlamlarda kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
628.	Uslu	1. Akıllı, yaramazlık yapmayan.	±	BTS’de benzer tarifi yapılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
629.	Uşkarta	1. Söylenti, abartılmış ve içine yalan katılmış söz.	-	Kelime BTS’de verilmemiştir.
630.	Uşkarta k	2. Bir olayı, bir şeyi daha büyük göstermek amacı ile olduğundan farklı anlatmak, abartmak.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
631.	Ünemek	1. Üremek, çoğalmak. 2. İyi duruma gelmek, gelişmek.	≠	BTS’de 1. anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

632.	Ünnemek	1. Sesli olarak çağırarak.	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
633.	Ürmek	1. Havlamak (Kopeklerin uyarı için yüksek sesle çıkardığı ses: Hırlamak, havlamak).	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
634.	Ütlemek	1. Tek tek almak (Tavuk darıları tek tek ütledi) 2. Karışık bir şey içinden istenilen bir şeyi tek tek seçmek. 3. Ayıklamak.	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
635.	Üzölmek	1. İkiye bölünmek üzeri olmak: Bir cismin iki ucundan çekildiği zaman cismin direncinin en az olduğu yerden yavaş yavaş ayrılması ve sonunda da ikiye bölünme durumuna gelmesini ifade eden eylem (<i>Üzöldüğü yeden kopsun</i>).	≠	BTS’de tam olarak kelimenin tarifi yapılmamıştır .
636.	Vışkın	1. Hızlı ve rüzgârlı yağmur.	-	BTS’de bu kelime verilmemiştir

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		2. Filiz.		.
637.	Yağar	1. Kel, dazlak. 2. Yara.	-	BTS'de bu kelime verilmemiştir.
638.	Yağız	1. Esmer. 2. Cesur, kuvvetli.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
639.	Yağlık	1. Elini kurulamak amacı ile kullanılan mendil.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
640.	Yal	1. Sıvı köpek yiyeceği (Un ile yapılmış, bulamaç türü).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
641.	Yalak	1. Dağların üzerindeki biraz düz ve çukur alanlar. 2. Bazı amaçlarla açılan küçük çukurlar. 3. Hayvanların su içmesi için ağaçlara oyulmuş çukurlar.	≠	BTS'de 1. anlamında kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

642.	Yanal	1. Yüzünde hafifçe kızıla çalan renk olan.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
643.	Yannık (yanlık)	1. Çobanların yiyeceklerini (azıklarını) içine koyduğu deriden yapılmış tuluk, deri kap.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
644.	Yapağı	1. Koyunların kış sonu kırılmasıyla elde edilen yün.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
645.	Yar	1. Uçurum, dik yamaç. 2. Aşık olunan kimse.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
646.	Yarmak	1. Uzunlamasına ikiye bölmek, ayırmak. 2. Yavruyu ayırmak, anne sütünden kesmek.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
647.	Yassı	1. Düz, üzeri çıkıntılı olmayan.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				yapılmıştır.
648.	Yaşmak	1. Yazma.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
649.	Yavan	1. Yağsız, yağ katılmamış.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
650.	Yāvı	1. Yahu, bir sözü eleştiri anlamında söylenen ünlem.	≠	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
651.	Yavıklı	1. Yar, sevgili, nişanlı.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
652.	Yavız	1. Döğüşken, saldırgan, yavuz (<i>o sürüye gidersen dikkat et, onların yavız köpekleri var</i>).	≠	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
653.	Yavru	1. Yavru.	±	BTS’de aynı anlamda

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
654.	Yay	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yaz (Haziran, temmuz Ağustos ayları). 2. Yaz, ser (halı kilim). 3. Eğri, yay şeklinde olan. 4. Pamuk atmada kullanılan, yay biçiminde bir araç. 	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
655.	Yaymak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dağıtmak, iletmek, göndermek, insanları bilgilendirmek. 2. Sermek, yazmak (halı, kilim). 3. Saçmak, sağa sola atmak. 4. Koyunları otlatmak amacı ile bayıra dolamak. 	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
656.	Yayık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tereyağı elde etmek için tuluğa doldurulan yoğurdun ritmik hareketlerle bişsek ile dövülmesi: Bu duruma verilen isim. 	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

657.	Yayıık Yaymak	1. Tuluklarda yoğurttan bişşek ile döverek tereyağı çıkartmak.	-	BTS'de bu eylem verilmemiştir .
658.	Yayııımlı	1. Otlı.	-	BTS'de bu eylem verilmemiştir .
659.	Yayıılmak	1. Başı boş şekilde dağıılmak, otlamak.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğier anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
660.	Yaz	1. Bahar (Nisan, mayıs, haziran).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğier anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
661.	Yazma	2. İnce, hafif başörtüsü, çevre.	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğier anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
662.	Yazmak	1. Yazmak (yazı). 2. Sermek, yaymak (örtü, Halı, kilim).	±	BTS'de aynı anlamda kullanılmış ve diğier anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
663.	Yazmış	1. Enenmiş 3 yaşından büyük erkek keçi.	≠	BTS'de bu anlamda kullanılmamı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

				ştır.
664.	Yeğni (yeyni)	1. Hafif, ağır olmayan.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
665.	Yemiş	1. İncir.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
666.	Yen	1. Giysi kolu, giysi kolun bileğin üzerine gelen bölümü.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
667.	Yepinti	1. Özellikle güz döneminde koyun sütünün içine bir parça yufka atılarak ve ateşte sürekli karıştırılarak elde edilen yiyecek.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
668.	Yetmek	1. Bir yere ulaşmak, varmak. 2. <i>Mec.</i> Son noktasına varmak, kemiğe dayanmak (<i>Cana yetti artık!</i>). 3. Yeterli gelmek, ihtiyacı karşılayacak derecede olmak.	≠	BTS’de mecazi anlamında kullanılmamıştır.
669.	Yığsınmak	1. Sürülerin toplu hareketlerinde hızı kesilmek,	-	BTS’de bu kelime verilmemiştir

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		hareket halinde iken bir engel nedeniyle üst üste biniyormuş gibi olmak: Bu durumda vücudun aldığı pozisyonda olmak.		.
670.	Yiğ	1. Pis, tiksindiren koku (<i>Yiğ-yiği içinde olmak, deyimi vardır</i>).	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
671.	Yirik	1. Tam olmayan yarık, ikiye ayrılmış, yırtık.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
672.	Yitik	1. Kayıp, kaybolan.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
673.	Yonga	1. Yontu (Yonma) sırasında kopan küçük parça, kıymık.	+	BTS’de aynı anlamda kullanılmıştır.
674.	Yonmak	1. Yontmak, ağacı oymak, oyarak şekil vermek.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
675.	Yontmak	1. Oymak, ağacı aletle oymak, işlemek. 2. <i>Mec.</i> Bir olayı, bazı gerçekleri söyleyerek kendine göre yorumlamak.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

676.	Yoy	1. Kütü kullanım, boşa harcama, gereksiz ve boşa yapılan iş (Yoy olmak eylemi ile söylenir- <i>Gençliğim yoy oldu gitti-, -o kadar emek yoy oldu-</i>)	-	BTS'de bu kelimenin anlamı verilmemiştir .
677.	Yoymak	2. Birini kendinden uzaklaştırmak, uzak tutmaya çalışmak, ayırmaya çalışmak. 3. Düşük yapmak (hayvan). 4. Boş yere harcamak, gereksiz kullanmak.	≠	BTS'de tam bu anlamda kullanılmamıştır.
678.	Yörük	1. Çadırlarda yaşayan, temel olarak hayvancılıkla uğraşan, mevsimlik olarak hayvanları için yaylaklar ve kışlaklar arasında göçererek yer değiştiren Türk boylara verilen isimdir.	≠	BTS'de tam bu anlamda kullanılmamıştır.
679.	Yuka	1. Yufka: Kanımca <i>yufka</i> kelimesi sonradan verilmiştir.	+	BTS'de aynı anlamda kullanılmıştır .

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		<p>Kelimenin aslı “yuka” dır. <i>Yuka</i> sözü elde yapılan ekmeği yani kendi kendini tarifler: Derin olmayan, sığ, kalınlığı az demektir.</p> <p>2. Sığ, derin olmayan, ince</p> <p><i>Bu çay yukadır (Bu çay derin değildir; Sığdır).</i></p>		
680.	Yumak	1. İpliklerin üst üste sarılarak topak yapılması.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
681.	Yurt	1. Çadırların bulunduğu veya kurulduğu yer.	±	BTS’de aynı anlamda kullanılmış ve diğer anlamlarının farklı tarifleri yapılmıştır.
682.	Yurtluk	1. Yörükçülükte belli bir süre oturulacak yer, bölge, saha (Yaz yurtluğu, kış yurtluğu).	≠	BTS’de tam bu anlamda kullanılmamıştır.
683.	Yüğürmek	1. Çiftleşmek, döllemek (Koçun koyunu döllemesi eylemi). Bu eylem koça özgü bir eylemdir.	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

684.	Yülemek	1. Bilemek, daha keskin hâle getirmek.	±	BTS’de kullanılmış ve bunun yanında farklı tarifleri yapılmıştır.
685.	Yülümek	1. Yolmak, biçmek, kazır gibi yemek (<i>Koyunlar bu kadar otu yülüyüvermiş</i>).	≠	BTS’de tam bu anlamda kullanılmamıştır.
686.	Yümek	1. Yıkamak: Daha çok el, yüz yıkanmasında kullanılır (<i>Elini yüzünü yü-yıka-</i>).	≠	BTS’de tam bu anlamda kullanılmamıştır.
687.	Yünek	1. Koyunları yıkamak için kullanılan yer. 2. Ölülerin yıkandığı yer.	≠	BTS’de bu anlamda kullanılmamıştır.
688.	Yüzügoyun	1. Yüz üstü, yüz üstü yatmak.	+	BTS’de “ <u>yüzükuyu</u> ” şeklinde verilmiş aynı anlamda kullanılmıştır.
689.	Yüzünguyu	1. Aşağı doğru, aşağı yöne, iniş aşağı.	+	BTS’de bu anlamda kullanılmıştır.
690.	zili	1. Göçülürken develerin üstüne örtülen yanışlı kilim türü örtü. Dokunmasında her bir yanış	≠	BTS’de tam bu anlamda kullanılmamıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

		grubunun aralarına atılan atkı (argaç) geçirilir. Kilimlerde ise argaç olmaz.		
--	--	---	--	--

TARTIŞMA VE YORUM

Karakoyunlu Yörüklerinde kullanılan kelimeler Orta Anadolu Ağızlarına yakın seslendirmeye sahiptir. ‘K’ sesinin yerini daha çok ‘G’ veya ‘Ğ’ sesinin aldığı görülmektedir. Örneğin “Koyun yerine “goyun” veya ‘K’ ile ‘G’ arasında ses veren ‘Q’ (Qoyun) şeklindedir. Kelimelerin seslendirilmesinde ‘N’, ‘Ğ’ veya ‘H’ seslerinin oluşturduğu kombinasyon dikkati çekmektedir. Burada ya –nğ-, –ğn- ya da –ğh- ses bileşimi vardır. Örneğin “beniz” kelimesi “be”ğiz” şeklinde söylenir ve buradaki –nğ- bileşiminde –n sesi belli belirsiz duyulur ve bunu hırıltılı, derin genizsi ve uzun –ğ- sesi takip eder. Benzer şekilde “Çohmak” kelimesi “Çoğ^h-mak” olarak seslendirilir ve hırıltılı, derin genizsi ve uzun –ğ- sesini takiben kısa -h- sesi takip eder.

Hüseyin Namık Orkun, Türk Sözü’nün Aslı adlı çalışmasında Göktürkçe’de h sesi bulunmadığını bunun yerine -k- sesinin kullanıldığını vurguladıktan sonra Türkçede k ve h seslerinin birbirinin yerine kullanıldığını ve bazı ağızlarda “yok yerine yoh denildiğini belirtmektedir (Orkun 2004:15). Bugün Türkiye Türkçesinde birçok kelime geçiren -k- sesi Anadolu ağızlarında –h- sesi ile ifade edilmektedir.

Karakoyunlu Yörükleri Ağzı, bunun yanında Eski Türkçeden kelimeler de içermektedir. Bazı kelimelerin sonu ‘G’ veya ‘Ğ’ bitmektedir. Buna örnek verirsek “Püseng püseng”, “Kaşang”, “Alanğ” (Alan), “Beleng” (Belen) kelimeleridir. Ayrıca Eski Türkçeye dair izler vardır. Buna “Çomça” veya “eltmek” kelimelerini örnek gösterebiliriz. “Çom” eski Türkçede “Dalmak” anlamında kullanılmaktadır (Gabain 2007:272) “Ça” yapım ekinin eklenmesi ile isim yapılmıştır. “Dalan, daldırılan” anlamında çomçaya dönüşmüştür. Bugün “Çomça” ağaçtan yapılmış büyük kaşık, kepçe anlamında KKY’de kullanılmaktadır. “Eltmek” kelimesi Orhon yazıtlarında geçmemedir (Tekin 1988: 134). Anlamı değişmeden KKY’de kullanılmaktadır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*

Bu çalışmada dikkati çeken bir nokta da kelimelerin anlamlarının zamanla değişmiş olmasıdır. Bu durum, Türkiye Türkçesi Ağızları ve Tarama Sözlüğünde belirginleşmektedir. Kanımızca bu değişim o göçebe boy veya obanın yerleşim zamanı ile ilgilidir. Eğer bir boy Anadolu'ya gelir gelmez yerleşmiş ise kelime kullanılmaya kullanılmaya ya kaybolmuş veya anlamı değişmiştir. Bu nedenle hâlâ göçebe veya yakın dönemde yerleşmiş göçebe Yörükler üzerine yapılan çalışmalarda, kelimenin doğru kullanım olasılığını arttırmaktadır.

Dil (Ağız) araştırması yapanların söz konusu topluluğun dilini, kültürünü ve tarihini çok iyi bilmesi gerekmektedir. Burada sadece iyi niyetli olmak yetmemektedir. Örnek vermek gerekirse, BTS'de verilen "Teberik" kelimesini inceleyelim. Kelimenin anlamı geniş şekilde verilmiştir. Ancak "1. Ölen kimsenin çocuğu. 2. Tek çocuk." anlamında kullanımı gösterilmiştir. Burada muhtemeldir ki asıl "Ölen kişilerden bir teberik kaldı" anlamı kastedilmiştir. Kelimeye "Ölen kimsenin çocuğu" olarak anlam vermek, tartışmaya açık bir durumdur.

Sonuç olarak, Karakoyunlu Yörüklerinden derlediğimiz ve Büyük Türkçe Sözlük ile karşılaştırdığımız bu sözcükler, Türklük bilimine önemli bir katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- AGACANOV, Sergey Grigoreviç, *Oğuzlar*, Selenge Yayınları, İstanbul 2003.
- GABAIN, A. Von. Eski Türkçenin grameri (Ceviren: Mehmet Akakalın), TDK Yayınları, Ankara 2007.
- ORKUN, Hüseyin Namık. *Türk Sözüünün Aslı*, TDK Yayınları, Ankara 2004.
- SÜMER, Faruk *Kara Koyunlular, I. Cilt*, TTK Yayınları, Ankara 1984.
- TEKİN, Talat. *Orhon Yazıtları*, TDK Yayınları, Ankara 1988.
- TOĞAN, Zeki Velidi, *Umumi Türk Tarihine Giriş*, Endurun Kitabevi, İstanbul 1981.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 4/4 Summer 2009*